

ВМРО

**СИЛАТА НА
БЪЛГАРСКИЯ ДУХ**

Издава ВМРО – Пловдив

2005 г.

**Тази книга се разпространява
БЕЗПЛАТНО в полза на БЪЛГАРСКИЯ
РОД, за ВЕЛИЧИЕТО на БЪЛГАРСКАТА
ДЪРЖАВА и за БЕЗСМЪРТНОЕТО на
БЪЛГАРСКИЯ ДУХ!**

Много хора днес си задават въпроса :“Що е ВМРО?” Дали това е партия, защитаваща интересите на несъществуващата “македонска нация”, дали не е регионално формиране, занимаващо се с проблемите на българите в Македония или е някаква фашистка, расистка или ксенофобска партия? Няма нищо чудно в това, след 50 години национален nihilизъм и изопачаване на родната история.

*Ето защо целта на тези страници е да покажат кратко и ясно нашата основна идея , която е **БЪЛГАРСКИЯТ НАЦИОНАЛИЗЪМ КАТО ЕСТЕСТВЕН, ИЗСТРАДАН И ДОКАЗАН ПЪТ ЗА НАШЕТО ОТЕЧЕСТВО.***

*Това, разбира се, не е нито пълната история, нито пълната програма на ВМРО, нито развита теория на българския национализъм. Това е пътят, по който искаме да стигнем до сърцето и ума на всеки българин, за да може той да усети силата на своя дух, на **БЪЛГАРСКИЯ ДУХ.***

ДА ЖИВЕЕ БЪЛГАРИЯ !!!

НАЧАЛОТО

На 23 октомври 1893 г. в град Солун шестима млади българи – д-р Христо Татарчев от Ресен, Петър Попарсов от с. Богомила, Велешко, Христо Батанджиев от гр. Гуменджа, Ениджевардарско, Андон Димитров от с. Айватово, Солунско и Дамян Груев от с. Смилево, Битолско – се събират в къщата на Иван Хаджиниколов и провеждат учредителната сбирка на Организацията. За председател е избран д-р Христо Татарчев, а Дамян Груев е секретар и касиер. Постепенно в революционната дейност се включва цяла плеяда български учители в Македония - Гоце Делчев

от Кукуш, Пере Тошев от Прилеп, Анастас Лозанчев от Битоля, Христо Матов от Струга, Гьорче Петров от с. Варош, Прилепско...

Основателите на ВМРО

ВМРО е една от най-старите организации в следосвобожденската ни история. Тя е единствената, която, през периода на своето съществуване, не е изменила на идеалите си, не е правила компромиси с тях и се е ръководила единствено от интересите на България.

ВМРО възниква като националноосвободителна организация на българите в Македония и Одринска Тракия, оставени под османска власт по силата на решенията от Берлинския конгрес. Целта, която организацията си поставя е “*извоюването на политическа автономия на Македония и Одринско*”, съгласно член 23 и член 26 от решенията на Берлинския конгрес. Първият председател на ВМРО, д-р Христо Татарчев, пише в спомените си, че дълго се е

Разтокъсване на българското землище според Берлинския конгрес от 1878 г.

разисквало върху целта на тая организация, като по-сетне са се спрели върху автономията на Македония с предимство на българския елемент. Не се е възприела идеята за директно присъединение на Македония към България, защото е било видно, че това ще срещне големи пречки, поради

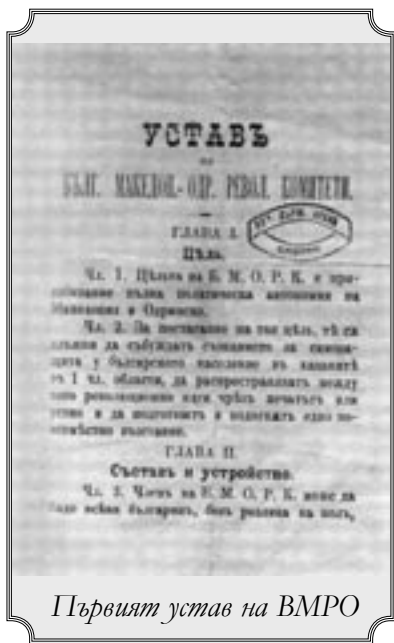

противодействието на Великите сили, аспирациите на съседните малки държави и на Турция. Наложило се е становището, че една автономна Македония би могла по-лесно да се съедини с България, а в краен случай, ако това не се постигне, че ще може да послужи за обединително звено на една федерация на балканските народи.

Гоце Делчев

В писмо до своя близък приятел – поета Пейо Яворов, апостолът на Македония, Гоце Делчев, споделя, че целта на ВМРО е да се бори за автономията на Македония и Одринско, за да ги запази в тяхната цялост като един етап за бъдещето им присъединяване към общото българско отечество.

Първият устав на ВМРО

По своята същност ВМРО се явява пряк продължител и духовен наследник на делото на българските революционери от епохата на Възраждането. Ето какво казва Даме Груев за характера на организацията: *“Мислехме да създадем организация по образец на революционната организация в България преди Освобождението, да действаме по примера на Ботев, Левски, Бенковски и пр. ... Ние сме си българи и всякога работим за обединението на българщината”*. Наред с идеята за национално освобождение и обединение със свободната част от българския народ, Организацията се ръководи

от демократични и общочовешки принципи. Първоначално е привлечена интелигенцията, а впоследствие масово се включват и другите социални групи, най-вече селяните. За кратко време до 1896 г. Организацията се разраства и нейната мрежа покрива цяла Македония. През лятото на 1896 г. в Солун се свиква конгрес на Организацията, на който се приема Устав, изработен от Гьорче Петров и Гоце Делчев. Според него организацията се нарича Български македоно-одрински революционен комитет /БМОРК/ и според чл. 3 на Устава член на БМОРК може да бъде *“всеки българин, без разлика на пола”*.

Още в началния период започва формирането на чети, които да действат на територията на Македония. Така създадените формирания бързо натрупват опит, който ги превръща в основна военна сила на бъдещото въстание.

Костурската чета

Унищожени са безчинстващите из селата албански и турски банди, екзекутирани са много местни турски управници. Постепенно Революционната организация измества държавната администрация на Османската империя и се превръща в реална, паралелна и легитимна власт в съзнанието на българите от Македония. ВМРО става “държава в държавата”, със свои закони, съдилища, селска милиция, поща и др., т. е. с всички институционални белези на една функционираща държавност. За решаването на своите проблеми населението търси вече не турските съдилища, а местния комитет на организацията или войвода. Освен революционна сила, ВМРО е и мощен културно-образователен фактор. Тя е уникална с това, че, образно казано, в едната ръка държи револвер, а в другата – книга. Със защитатата и помощта на Организацията в Македония и Тракия се развива и българското просветно и образователно дело. ВМРО е въоръжена опора на Българската екзархия и брани Българската църква от сръбската и гръцката пропаганда.

Десетки черкви и училища са построени по инициатива и със средствата на Организацията.

Тъй като Вътрешната Македонска Революционна Организация /ВМРО/ е живата връзка между националното ни Възраждане и новата история на България, в нейните редици влизат родолюбци от всички краища на Отееството – Мизия, Тракия, Македония, та дори от далечна Бесарабия. Идеята за освобождението на сънародниците от Македония и Тракия се превръща в неразривна и определяща част от българската национална кауза. Марко Лерински, първият военен инструктор на ВМРО, е родом от Котел. Христо Чернопеев, струмишки войвода и по-сетнешен член на ЦК, е от с. Дерманци, Луковитско. Племенникът на легендарния

Хаджи Димитър Кръстьо Асенов, кукушки войвода, е от Сливен, поетът Пейо Яворов – от Чирпан, Иван Гарванов – от Стара Загора, Михаил Герджиков – от Пловдив, Тома Давидов – от Ловешко.

Дейността на ВМРО получава широк международен отзвук. Редица западноевропейски и американски писатели, общественици и журналисти като Алберт Сониксен, Артър Смит, Хенри Брайлсфорд, Джеймс Баучер, Елена Стоун и др. стават дълбоко съпричастни на националноосвободителната борба на македонските българи. Някои от тях доброволно се включват в редовете на ВМРО.

Воеводата-поет Пейо Яворов

ВМРО НЕ САМО ВОЮВА ЗА НАЦИОНАЛНОТО ОБЕДИНЕНИЕ НА СВОЯ НАРОД, НО И СЪТВОРИ НЕЩО УНИКАЛНО В СВЕТОВНАТА ИСТОРИЯ – УСПЯ ДА ЗАПАЗИ БЪЛГАРСКАТА ДЪРЖАВНОСТ НА ТЕРИТОРИИ, КЪДЕТО ДЪРЖАВАТА НИ НЕ СЪЩЕСТВУВАШЕ.

ИЛИНДЕН 1903

След Горноджумайското въстание от 1902 г., в резултат на турските зверства, ситуацията в Македония става все по-напрегната. В такава обстановка, на 2 януари 1903 г. в Солун се свиква конгрес на ВМРО, на който по различни причини не присъстват създателите на Организацията. Тогавашният председател на ВМРО, Иван Гарванов, успява да убеди делегатите на конгреса да вземат единодушно решение за вдигане на въстание в Македония. На последващите срещи и с другите водачи на ВМРО се стига до компромисната идея не за всеобщо въстание, а за въстанически действия в някои райони, подкрепени от партизански действия в останалата част на Македония и Одринско.

Още преди обаче да започне реалната подготовка на въстанието, Организацията губи най-талантливия си организатор и стратег – Гоце Делчев, който загива на 4 май 1903 г. в сражение с турска потеря при с.Баница, Серско.

Въстанието е предшествано от т. нар. „Солунски атентати”, извършени от група млади българи на 15 и 16 април 1903. Взривени са френският кораб “Гвадалкивир” и сградата на Отоман банк в града, като работещите в нея са предварително известени, за да се избегнат невинни жертви.

Въстанието избухва на 20 юли (2 август, Илинден) в Битолски революционен окръг и на 6 (19) август (Преображение) в Одринско. Легендарни стават сраженията при селата Слоещица и Церово, където около 1000 въстаника, водени от Борис Сарафов, воюват с 10000-на

турска армия. Своего име в историята оставят и войводите Пито Гули, Йордан Пиперката и др. Водените от Васил Чекаларов и Иван Попов въстаници превземат градчетата Невеска и Клисуря в Костурско, като контролират целия регион в продължение на месеци, а в сраженията са убити над 5000 турци. Въстават и Ресенско, Охридско, Кичевско и Прилепско.

Начело на въстанието в Одринска Тракия застават Михаил Герджиков, Лазар Маджаров, Георги Кондолов, Стамат Икономов. На няколко часа път от Цариград въстаническите чети развиват широка по мащаб дейност и дори превземат гр. Василико (Царево)

Военни действия, макар и в по-ограничен размер, се водят и в Серския и Солунския революционни окръзи.

Въпреки героизма на въстаниците, численото превъзходство (30 000 въстаници срещу 300 000 турска армия) и по-доброто въоръжение на турската армия води до потушаването на бунта, съпроводено с масови палежи на села, грабежи, убийства и насилия. Равносметката от потушаването на въстанието е: 201 опожарени села, 4594

*Крушевският воевода
– Питу Гули*

*Легендарният воевода
Васил Чекаларов*

Воеводата
Стамат Икономов –
Одринска Тракия

Воеводата
Апостол Петков –
Ениджеварското слънце

души - мъже, жени, деца и старци са избити или изгорени живи. Без дом остават 70 835 души, а 30 000 избягват в свободна България. По броя на участниците и по продължителността си Илинденско-Преображенското въстание е най-голямото българско въстание.

“Това бе гласът на първата клетва, положена преди десет години от Дамян Груев в Солун и израсла във всенародно съзаклятие... Въстанието в Битолско и Одринско беше масово. Целият народ се вдигна на крак и свърза съдбата си – живот, имот и чест – с изхода на борбата. Никое друго въстание на Балканите не струва в толкова късо време толкова много опустошения и невинни човешки жертви... Ето защо Илинденският подвиг е не само най-висшата точка на борческо напрежение в Македония, но и изкупителна дан на общия български стремеж към свобода.” Така пише в своята знаменита книга “Освободителните борби на Македония” Христо Силянов, един от видните дейци на ВМРО.

ВМРО 1904-1918

След Илинденско-Преображенското въстание ВМРО продължава своята дейност за защита и придобиване на национални права на българите в Османска Турция. През този период Организацията е изправена освен срещу турската власт и срещу сръбската и гръцката въоръжени пропаганди и издевателства, целящи насилствената асимилация на българското население. След Младотурската революция през 1908 г., в съответствие с възможностите на новите конституционни начала, ВМРО прекратява революционната си дейност и се включва в политическия живот. Посредством създадените от ВМРО две партийни формации – Съюза на българските конституционни

Български депутати в Турския парламент

клубове и Българската народно-федеративна партия, българското население е представено в турския парламент. В своите спомени създателят на еврейската държава Бен

*Водачът на ВМРО – Тодор
Александров*

*Полк. Борис Дрангов –
воевода на ВМРО и офицер
от българската армия*

Гурион споделя отличното си впечатление от високото равнище и дейността на българските депутати. Съществуването на двете политически партии продължава до 1910 г., когато те са разтурени от турската власт. Легалното съществуване на ВМРО е за кратък период, тъй като младотурците започват широкомащабна акция за обезоръжаване на четите на ВМРО с цел унищожаване на Организацията. В този критичен момент, благодарение на Тодор Александров, е възстановена старата организационна мрежа и започва изграждането на нови организационни структури в Македония.

В периода на Балканските войни от 1912-1913 г. и по време на Първата световна война от четите на Организацията и от доброволци се сформира войскава част – Македоно-Одринско опълчение на територията на Македония. То се включва като самостоятелно звено в подкрепа на българската

армия и действа в тила на сръбската и гръцката армия по време на Междусъюзническата и Европейската война. Ето какво казва водачът на ВМРО Тодор Александров в разгара на военните действия през 1917 г.: *“Аз съм оръдие само за освобождението на Македония и за обединението на българския народ. Това съм го доказал с целия си досегашен живот като съм пожертвал за тази идея всичко освен живота ми, който случайно, може би за нещастие, е оцелял.”*

НОВИТЕ ПОРОБИТЕЛИ НА МАКЕДОНИЯ

След войните територията на Македония е разпокъсана. Българското население и територията на Вардарската и Егейската част на Македония са дадени на Кралство Гърция и Сърбо-хърватско-словенското кралство (наречено по-късно Югославия). Провежданата държавна политика от страна на сръбските и гръцките власти е насочена изцяло към асимилирането и унищожаването на българския етнически елемент в тези две области.

В Македония под сръбска власт са закрити 641 български училища с 1031 учители и 37000 ученици; 761 български черкви, 54 параклиса, 48 манастира с 6 митрополита и 855 свещеници.

В Македония под гръцка власт са закрити 340 български училища със 750 учители и 19 000 ученици. Затворени са също и 378 български черкви с 390 свещеници.

БОРБАТА ПРОДЪЛЖАВА ТОДОР АЛЕКСАНДРОВ – ЛИЧНОСТ И ДЕЛО

Това налага възстановяването, през 1919 г., на дейността на ВМРО, която единствена бе в състояние да се противопостави на сръбската и гръцката денационализаторска политика.

Щабът на Тодор Александров – 1922 г.

В това отношение решаваща отново е ролята на тогавашния ръководител на Организацията – Тодор Александров, когото в Енциклопедия “Британика” наричат *“некоронованият и абсолютен крал”* на българите в Македония.

В периода между двете световни войни българското национално-освободително движение в Македония, под ръководството на ВМРО, е принудено да прибегне до средствата на въоръжената борба като единствено възможна крайна, но необходима мярка в отсъствието на каквито и да било граждански и политически права. Множеството атентати и въоръжени акции на Организацията срещу сръбските и гръцките поробители на Македония са логично следствие от насилствено наложения режим над македонските българи. Наред с това ВМРО развива и грандиозна по своите мащаби международна, културно-просветна и пропагандна дейност, която протича съвместно и в пълно взаимодействие с македонските дружества в България, студентските македонски дружества към академичните центрове в Западна Европа. Под нейно ръководство се печатат няколко периодични издания зад граница, най-значимите от които са *La Macedoine*, издаван в Женева на френски, немски и английски език, и бюлетинът на ВМРО на френски език *Nouvelle Macedonienne*. На няколко пъти

Заглавна страница на в-к “La Macedoine”, издаван в Женева на английски, френски и немски език.

представители на Организацията поставят пред конференции на Обществото на народите проблема за малцинствените права на македонските българи в Югославия и Гърция. Всички постъпки обаче остават без резултат. Организацията е принудена да води борба, освен с гърци и сърби, и с Комунистическия Интернационал, който се опитва да овладее нейния потенциал на най-масова революционна сила на Балканите и да го използва за чисто партийните си користни интереси. Трагичното убийство на Тодор Александров на 31 август 1924 г. е следствие именно от интригите на враговете на ВМРО, които виждат в негово лице пречка за осъществяване на антибългарските си намерения.

Пророчески ще останат думите на Александров:

“ВМРО не обръща своите погледи ни на запад, ни на изток, ни другаде, тя разчита предимно на своите сили, не става оръжие никому и не ще позволи никой да си служи с нейното име и престиж за лични или други цели. Досега тя е показала и ще докаже това и в бъдеще, че в своите дела изхожда от интересите на борческа Македония и българското племе”.

ОСНОВАТА, КОЯТО КРЕПИ ВМРО, Е НАРОДЪТ,
И В ТОЗИ СМИСЪЛ ОРГАНИЗАЦИЯТА Е
НЕУНИЦОЖИМА!

ВМРО СЛЕД 1924

Смъртта на Тодор Александров естествено предизвиква трусове в Организацията. Верните му съратници обаче, начело с младия и енергичен Иван Михайлов, се организират и за кратко време унищожават враговете и предателите във ВМРО. Показателен за решимостта на новия водач и неговото най-близко обкръжение е начинът, по който е изпълнена присъдата над Тодор Паница. Той е застрелян на 8 май 1925 г. във виенския Бургтеатър от Менча Кърничева, бъдещата съпруга на Иван Михайлов. По-късно тя е осъдена от австрийски съд и лежи известно време в затвора, откъдето е освободена след започната от нея гладна стачка и в резултат на оказания натиск от страна на общественото мнение. След завръщането си в България, където е посрещната тържествено, тя е неизменно до Иван Михайлов до смъртта си през 1964 г.

На VI конгрес, проведен в Пиринска Македония през февруари 1925 г., е избран нов Централен комитет (ЦК) на ВМРО. По повод на опитите на комунистите да подменят националните идеали на ВМРО с класови, Михайлов ще заяви: "Няма

Иван (Ванчо) Михайлов – водач на ВМРО след 1924 г.

Менча Кърничева

за тях /комунистите/ по-решителни, по-непримирими и безпощадни врагове от нас. В Москва знаят това, и ние не се боим да кажем открито, че ще съумеем да издирим и накажем нашите врагове, дето и да се скрили те. Ние доказахме това.”

Четите на ВМРО продължават борбата си срещу гръцките и сръбските поробители на Македония, както и срещу болшевишката агентура в България.

Тиквешката чета на воеводата Дончо Лазаров

Наличието и на вътрешни врагове води до промяна на тактиката на ВМРО – от масови четнически акции към изграждане на терористични групи от “тройки” и “петорки”. Това е съобразено с новите условия, според които борбата с чети изисква голям човешки и финансов ресурс, а и е по-слабо ефективна. Наказани от

Организацията са мъчителни на народа в Македония като Жика Лазич, Велимир Прелич и др.

Влиянието и силата на ВМРО не остават незабелязани от световната общественост.

В австрийския вестник Tagespost от 1928 г. наричат ВМРО *“Дамоклевият меч на Балканите”*, който е *“навсякъде и никъде”*, а Жорж Суир, член на английския Кралски институт за международни отношения, в интервю пред вестник Buenos Aires Herald от 15 май 1934 г. заявява, че *“...ВМРО остава най-мощната революционна организация в света... Днес Михайлов държи в Европа едно положение на извънредна важност, защото изглежда, че в неговата сила е да избере между мир или война на Балканите”*.

При навлизане на сръбските войски в Скопие, бъдещият сръбски крал Александър Караджорджевич дава сигнал за последвалия терор над българите във Вардарска Македония и тяхното посръбчване с шамар, ударен на шестгодишната Васка Зойчева. На неговия въпрос *“Па ща си ти?”/“Каква си ти?”*/ тя отговаря *“Българка!”*. Това е само едно от многото му престъпления срещу българите в Македония. Заради всичко това ЦК на ВМРО го осъжда на смърт. Смъртната присъда над сръбския крал е изпълнена от Владо Черноземски в Марсилия на 9 октомври 1934 г. (т. нар. „Марсилски атентат“). Това е справедливото наказание за тиранина на Македония, който проля кръвта на хиляди невинни, за да направи от гордите българи край Вардара *“южни сърби”*.

*Героят от Марсилия
Владо Черноземски*

На територията на свободната Пиринска Македония Спомагателната организация на ВМРО развива

благотворителна, културно-просветна, социална, патриотична и др. дейности. Подпомагат се бежанците от другите дялове на Македония, строят се училища, изграждат се водопроводи и се благоустрояват селищата. Престъпленията, кражбите и корупцията практически почти не съществуват. Населението е организирано във въоръжени милиции, които бдят за реда и сигурността в областта и подпомагат борбата на братята си оттатък границата. Организацията издава вестник “Свобода или смърт”, който се разпространява в България и Македония. В средата на 20-те години ВМРО създава своя парламентарна група в българското Народно събрание. Нейната задача

е да информира българската и международната общественост по актуалното развитие на македонската борба. Създаден е и Македонският научен институт, начело с академик Любомир Милетич и цяла плеяда високоуважавани и световно известни български учени с македонско потекло. От научни позиции се защитава българското историческо и политическо право над Македония.

По същото време македонската емиграция зад Океана е организирана в Македонските патриотични организации (МПО) с клонове в САЩ и Канада. Нейният орган “Македонска трибуна” изразява справедливата кауза на македонските българи на американския континент.

Издание на Македонски научен институт, година 1, бр. 1

Цялата същност и истина за ВМРО като че ли най-добре е изразена в изказването на големия български историк Петър Мутафчиев: *“Македонското освободително движение цели две десетилетия не престана да привлича в редовете си всички ония, които не можеха да се примижат с дребнавото всекидневие на живота в свободната част от българската земя. А тия люде малко мислеха за реабилитацията на едно загасващо минало, те живееха само с идеалите на бъдещето и решението за саможертва, на която се обричаха. Всекидневният подвиг на ония отвъд бе, който възпитаваше поколението тук и тласкаше към поробената земя избраниците”*.

Събитията след преврата от 19.05.1934 г. дават нова насока в дейността на ВМРО. Правителството на Политическия кръг “Звено” и Военния съюз, оглавявано от министър-председателя Кимон Георгиев разтуря всички политически партии и забранява дейността на ВМРО. Издадена е заповед за арест на нейните водачи. За да не се стига до сътресения в България, ЦК на ВМРО нарежда да не се оказва въоръжена съпротива и временно да се преустанови дейността на Организацията на територията на страната. Самият Иван Михайлов се крие в Плевенско, а по-късно нелегално преминава в Турция. Целият му по-нататъшен живот преминава в емиграция (Турция, Полша, Унгария, Германия, Хърватско, Австрия, Испания, Италия), от където ръководи ВМРО, издава и редактира вестниците „Независима Македония” и „Македония”, подпомага в-к „Македонска трибуна”, поддържа връзки с българската политическа емиграция в Европа и Америка, издава спомени. Умира в Рим на 05.09.1990 г.

През 1941 година ВМРО създава във Вардарския дял на Македония така наречените Български акционни комитети (БАК), които възстановиха българското самоуправление

и населението посрещна с цветя и радостни сълзи освободителните български войски.

След Втората световна война ,когато по нареждане на Москва, БКП и Югославската комунистическа партия започнаха насилствено да принуждават българите от Пиринско и Вардарско да се определят като “македонци”, ВМРО и нейният водач Иван Михайлов най-енергично се противопоставиха на това ново престъпление срещу

нацията. В тази неравна борба загинаха хиляди членове на ВМРО, а други десетки хиляди минаха през лагерите на комунистическа България , Югославия и Гърция . Жертви на тези насилия станаха видни българи като писателя Димитър Талев, Трайчо Чундев, Велчо Спанчев, Владимир Куртев, Кирил Дрангов, Жоро Настев и др.

Писателят Димитър Талев – главен редактор на в-к “Македония” през 20-те години на миналия век

Въпреки 45-годишния терор и репресията върху българския национален дух, ВМРО не загина. Още в първите дни след рухването на комунистическата система Организацията се възроди и се включи в обществения и политически живот на България.

В края на 1989 г., когато е възстановена демокрацията, група ветерани на ВМРО, заедно с техни млади съмишленици възобновяват дейността на Съюза на македонските културно-просветни дружества (СМКПД), закрит от

тоталитарната власт по настояване на Белград. Започват да се изграждат структури в цялата страна. На Първия конгрес през декември 1990 г. СМКПД се обявява за идеен наследник на ВМРО и приема името ВМРО-Съюз на македонските дружества. През 1997 г., на своя Четвърти конгрес в Петрич, ВМРО се превръща в общобългарска национална организация. Добавката “Съюз на македонските дружества” отпада от името на Организацията. За почетен председател на ВМРО е избран дългогодишният деец на ВМРО Стоян Бояджиев.

През май 1991 г. в Благоевград се провежда Вторият велик македонски събор, на който присъстват дейци и симпатизанти на Македонското дело от България, Вардарска и Егейска Македония и членове на МПО (Македонските патриотични организации) в САЩ, Канада и Бразилия. По инициатива на ВМРО в Кюстендил е възстановен разрушеният от комунистите паметник на Тодор Александров – легендарен водач на Организацията в периода 1911-1924 г. Възстановен е и неговият гроб в Пирин планина над село Сугарево, Мелнишко. Установяват се връзки със сродни организации в Република Македония – ВМРО-ДПМНЕ, ВМРО-Татковинска партия и ВМРО – Охрид. През 1990 г. ВМРО излиза с ясна декларация в подкрепа на

*Стоян Бояджиев
– дългогодишен деец на
ВМРО, редактор на в-к
“Целокупна България”
– Скопие (1941-1944),
почетен председател на
ВМРО след 1990 г. до
смъртта си през 2004 г.*

независимостта на Република Македония и излизането ѝ от състава на Югославската федерация. През 1993 г. ВМРО организира протест срещу връчването на акредитивните писма на посланика на САЩ в България – г-н Уилям Монтгомъри, който бе заявил, че ще иска промяна на българската конституция и признаване на измисленото от белградската пропаганда “македонско малцинство” в България.

ВМРО взе активно участие в националния антикомунистически протест от края на 1996 и началото на 1997 г., когато България преживяваше едни от най-тежките дни в следосвобожденската си история. Управлението на БСП доведе националното стопанство до финансов крах и превърна живота на обикновения българин в низ от унижения. ВМРО, като национално отговорна организация, не можеше да остане безучастна в дните на изпитание за Родината и поведе протеста срещу правителството на Жан Виденов. Нейните членове в страната блокираха пътища, институции и жп линии. Падането на правителство на социалистите и победата на Демократичните сили на 18 април 1997 г. отвори пътя на България към просперитета и европейските демократични ценности и структури. В политическата предизборна борба ВМРО влезе в Обединените демократични сили и изпрати свои представители в българския парламент, които развиха особено активна дейност, внасяйки значителен брой законопроекти.

ВМРО подкрепи гладната стачка на охридския българин Владимир Панков, председател на ВМРО-Охрид, на който сърбокомунистическата власт в Република Македония бе отнела паспорта, подложила на репресии, нарушаващи елементарните човешки права. В негова подкрепа двама

членове на ВМРО от Пловдив започнаха гладна стачка, в която впоследствие се включиха десетки други наши членове и симпатизанти. Това накара пасивните дотогава български държавни органи да предприемат съответните действия. Благодарение на решимостта и твърдостта на нашите членове, паспортът на българския гражданин Владимир Панков бе върнат и той пристигна благополучно в България.

Друга дейност на ВМРО през тези години беше борбата срещу нахлуващите в страната ни секти и лъжепророци. Из цялата страна бяха проведени протестни акции срещу сектантските сборища. Там, където ВМРО имаше свои представители в местните общински съвети, бяха внесени поправки в местните наредби. Тези поправки ограничаваха дейността на опасните секти. Подготвен и внесен беше изработеният от ВМРО Проектозакон за вероизповеданията, но заради безхаберие то на по-голямата част от тогавашните български депутати, той не беше приет.

Активна дейност ВМРО разви и за справедливото обезщетяване на бежанците българи от Беломорска

Авторът на книгата е кмет на Район Южен в гр.Пловдив за периода 1995-1999г. и тогавашен председател на Областния комитет на ВМРО – Пловдив

Македония и Тракия. С наше участие бяха променени законите за земята и Закона “Лучников”. За съжаление не беше приета последната ни поправка в Закона “Лучников”, която уреждаше справедливата оценка на имотите на бежанците и прекратяваше спекулациите с тях. Работата по това направление продължава.

На местните избори през 1999 г. ВМРО успя да спечели кметски места в общините Стамболийски, Своге, Елин Пелин, Бяла. Сериозни успехи постигнаха кандидат-кметовете на ВМРО в Пловдив, Кюстендил, Благоевград, Стара Загора, Велико Търново и др. 123 представители на Организацията бяха избрани за общински съветници. Председателите на общинските съвети в Благоевград и Кюстендил са от редовете на ВМРО. От общо гласували 867 464 души /по местата, където ВМРО участва самостоятелно/, Организацията получи 51 333 гласа, което прави 5,92%.

На парламентарните избори през 2001 г. ВМРО участва в коалиция с Движение “Тергьовден”, като постигна резултат 3,63 %.

Постепенно политическото представителство на ВМРО – партията ВМРО – Българско национално движение, се утвърди в българския политически живот. Редица акции като подписката срещу премахването на смъртното наказание при особено тежки престъпления, която беше подкрепена от над 200 000 български граждани, насочиха вниманието на много родолюбци към нашите идеи. ВМРО беше първата организация, която се противопостави на излъчването на новини на турски език по национални медии. В организираната от нас подписка се включиха над

150 000 български граждани.

На местните избори през 2003 година ВМРО-Българско национално движение затвърди успеха си. В почти всички общини, в които партията участва, бяха избрани наши представители в Общинските съвети, а в Кричим, Първомай, Банско и други бяха избрани и наши представители за общински кметове.

Разшири се мрежата от студентски и младежки дружества из цялата страна, които развиват сериозна дейност сред младите хора. Организирант се лекции, факелни шествия, протестни акции и др. Младежките организации на ВМРО бяха в основата на протестните митинги пред посолствата на Югославия, Македония – срещу нарушаване на правата на българите там, на митинга пред Либийското посолство – в подкрепа на българските медицински сестри. Младежките организации от Пловдив, Пазарджик, Смолян и Златоград поставиха паметна плоча на връх Свобода, с което изправиха силата на българщината срещу строящото се теке в чест на покорителя на Родопите – Енихан баба.

ВМРО –Българско национално движение беше главният двигател в общонародната кампания в защита на АЕЦ “Козлодуй”. В нея се включиха всички членове на ВМРО. Бяха събрани над 500 000 подписа – най-голямата подписка в историята на България.

ВМРО – Българско национално движение участва на парламентарните избори през 2005 година в Коалиция “Български народен съюз” и като парламентарно представена сила има петима свои депутати в 40-то Народно събрание.

Днес ВМРО е изградена като съвременна обществено-политическа организация с над 800 структури в цялата страна и с повече от 30 000 членове. Като основна цел на своята дейност тя издига запазването на традиционните български духовни и културни ценности, защитата на националните права на българите навсякъде по света и воденето на национално отговорна политика от българските институции.

Печатен орган на ВМРО днес е вестник “Македония”. Младежката и Студентската организация на ВМРО издава списание “НИЕ”. Много от структурите на ВМРО поддържат свои Интернет-страници, а адресът на националната страница е www.vmro.bg. Възстановеният Македонски научен институт издава научни книги на български и на всички европейски езици, с оглед популяризирането на каузата на македонските българи.

За реализирането на своите цели ВМРО участва активно в политическия живот и като парламентарно представена политическа сила е фактор при изграждането на българската държавна политика.

ВМРО Е ИДЕАЛИЗЪМ И САМОЖЕРТВА!

ЗАКЛЕВА НА ВМРО*

Заклевам се в Бога, вярата и честта си, че ще се боря до смъртта си за свободата, добруването на българите в Мизия, Тракия и Македония и че ще защитавам българщината навсякъде, където тя е в опасност! Няма да предавам нито с думи, нито с действия идеите на организацията и не ще издавам поверените ми тайни.

В противен случай нека бъде наказан, както повелява традицията на ВМРО!

ДА ЖИВЕЕ БЪЛГАРИЯ!!!

ЗАКЛЕХ СЕ !

* В някои структури на ВМРО се възстанови традицията, според която новите членове, встъпвайки в редовете на Организацията, се заклеват в църква, пред знамето и Евангелието.

УСТАВ НА ВМРО – БЪЛГАРСКО НАЦИОНАЛНО ДВИЖЕНИЕ

(със съкращения)

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

НАИМЕНОВАНИЕ, СЕДАЛИЩЕ И СИМВОЛИ

Член 1. Наименованието на политическата партия е ВМРО-Българско национално движение, за краткост се изписва ВМРО-БНД.

Член 2. Седалище на политическата партия е град София, Столична община, Район “Възраждане”, улица “Пиротска” № 5.

Член 3. Символи на ВМРО-Българско национално движение:

- (1) Знаме с правоъгълна форма, разделено на две равни части, като горната част е в червен цвят, а долната - в черен и със златен надпис в средата ВМРО-БНД.
- (2) Герб с форма на щит, разделен на червена горна част и черна долна част, със златен кант по края и изправен коронован златен лъв, обърнат на ляво, разположен в средата.
- (3) Печат, кръгъл с надпис в средата ВМРО и околоръбът Българско национално движение.
- (4) Девиз: “Единство и сила”.
- (5) ВМРО-БНД има свой официален празник: 23 октомври.
- (6) Партията има свой почетен знак, значки и почетни листи, с които отличава лица със заслуги към България и подпомагали дейността на ВМРО-БНД.
- (7) Химн на ВМРО - БНД е “Изгрей зора на свободата”.

II. СЪЩНОСТ, ЦЕЛИ И СРЕДСТВА.

СЪЩНОСТ

Член 4. ВМРО-БНД е общобългарска партия и изповядва идеите на националната демокрация.

ЦЕЛИ

Член 5. С участие в политическия живот да реализира своите идеи в държавната и местна власт, като с това допринесе за възхода на Република България и благоденствието на българския народ чрез:

- съхранение и развитие на традиционните български ценности, обичаи и вяра за бъдещите поколения.
- духовното единение на българския народ в Мизия, Тракия и Македония.
- защита на българските национални интереси.
- демократичност и развито гражданско общество.
- установяване на ред, сигурност и равноправие на гражданите.
- изграждане на обединена Европа на принципа “Европа на отечествата”.
- изграждане на пазарна икономика и неприкосновеност на частната собственост.

СРЕДСТВА

Член 6. (1) Средствата, с които ВМРО-БНД реализира целите си, са в рамките на Конституцията и законите на Република България.

- (2) Участва със своя предизборна платформа и свои кандидати в изборите за органи на управление в държавната и местна власт.
- (3) Участва в българската, европейската и международната политика и си сътрудничи с формации за изпълнение на своите цели и идеи.
- (4) Организира мероприятия, сътрудничи с научни институти, издава книги, списания, вестници и други, за да запознава българската и международната общественост с идеите и целите си.

Ш. ЧЛЕНСТВО

Член 7. Встъпване в членство:

- (1) Членството във ВМРО - Българско национално движение е доброволно и може да се придобие от всеки български гражданин, навършил 18 години, не осъждан с присъда от общ характер за умислено престъпление, приемащ Устава и следващ целите на партията

...

ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Член 9. Всеки член на ВМРО - БНД има право:

- (1) Да ползва обществена защита и безплатна юридическа защита от партията при и по повод дейността си в нея.
  - (2) Да избира и да бъде избран в ръководните и контролни органи на партията.
- ...
- (4) Да избира и да бъде избран като кандидат на партията в органите на централната и местна власт на Република България.
- ...

Член 10. Всеки член на ВМРО - БНД е длъжен:

- (1) Да спазва Устава и работи за осъществяване целите на партията.
- (2) Да участва активно в дейността и предизборните кампании на партията.
- (3) Да внася редовно членски внос и да притежава членска карта.
- (4) Да защитава доброто име на партията и да не ѝ вреди с дейността си и поведението си в обществото.
- ...
- (7) Да не бъде член на друга политическа партия.

IV. ОРГАНИЗАЦИОННА СТРУКТУРА НА ПАРТИЯТА

Член 11. Структура:

1. Конгрес
2. Национален съвет (НС)
3. Национален изпълнителен комитет (НИК)
4. Национална контролна комисия (НКК)
5. Областен комитет (ОблК)
6. Областна контролна комисия (ОблКК)
7. Общински комитет (ОбщК)
8. Местна организация (МО)
9. Парламентарна група (ПГ).

Член 12. (1) Конгресът е върховен орган на политическа партия ВМРО - Българско национално движение и се свиква веднъж на три години.

...

Член 14. Конгресът:

- (1) Изменя и допълва устава.
- (2) Приема други вътрешни актове.
- (3) Избира председателя на НИК и председателя на НКК.
- ...
- (7) Взема решение относно прекратяване на партията, сливане, вливане в други партии или разделяне на две или повече партии.
- ...
- (9) Приема основни насоки за дейността на партията.
- (10) Отменя решения на други органи на партията.

Член 15. Заседание на конгреса:

- (1) Заседанията на конгреса са законни, ако на тях присъстват най-малко половината избрани делегати.
- ...
- (7) Решенията на Конгреса са задължителни за всички членове на

партията, а също за кметове, общински съветници и народни представители, избрани с листата на ВМРО - БНД.

Член 16. НС е ръководен орган на ВМРО - БНД между конгресите на партията:

- (1) Заседания на НС се свикват най-малко веднъж на 4 месеца или по писмено искане на 1/3 от членовете на НС.
...
- (10) НС одобрява програмата, начина на участие в изборите и кандидатите на партията за държавната и местна власт.
...

Член 17. НИК на ВМРО-БНД се състои от 11 члена, в състав: председател, четирима зам.-председатели, главен секретар и петима члена.
...

- (4) Заседания се провеждат най-малко един път месечно, при необходимост се свикват извънредни заседания.
...

Член 18. (1) НИК представлява партията и определя обема на представителната власт на неговите членове.

- (2) НИК подготвя и организира заседанията на НС и изпълнява неговите решения.
...
- (6) НИК координира взаимодействието с други партии, организации, институции и взема решение за включване в коалиция, след даден мандат от НС.
- (7) НИК решава въпросите от текущ характер във връзка с дейността на партията.
...

Член 20. НКК на ВМРО - БНД се състои от 7 члена в състав: председател, зам.-председател и петима члена.

- (1) НКК контролира приходите и разходите на НС, НИК, Областните и Общинските комитети и Местните организации.
- (2) НКК следи за спазването на устава от всички членове и структури на ВМРО- БНД и докладва за нарушения съответно пред конгреса, НС, НИК, Областните комитети и Общинските комитети.
...

Член 27. Структури на партията могат да се изграждат и в чужбина, ако законите на съответната държава го позволяват.
...

Член 29. Местни организации:

- (1) Учредяват се най-малко от 5 души.
...

Член 30. Национален младежки комитет (НМК):

- (1) Националният младежки комитет обединява младежките организации на ВМРО - БНД. Правилник за работата на НМК се приема от НС.

Член 31. Парламентарна група (ПГ):

- (1) ПГ включва народните представители от ВМРО - БНД. Правилник за работата на ПГ се приема от НС.

V. ПРЕДСТАВИТЕЛСТВО

Член 33. (1) Партията се представлява от председателя на НИК, а в негово отсъствие от зам.-председател и главния секретар заедно.

- (2) Председателят свиква и ръководи заседанието на НИК.

VI. ФИНАНСИРАНЕ

Член 34. Собствени приходи:

- (1) Членски внос.
- (2) Приходи от издателска дейност, авторски права и ползване на интелектуална собственост.
- (3) Приходи от недвижими имоти.
- (4) Завещания, дарения от физически лица.
- (5) Дарения от юридически лица.
- (6) Лихва от собствени средства.
- (7) И други разрешени от закона.

Член 35. Приходи от държавни субсидии, в размер и начин на получаване - определен от закона.

VIII. ДРУГИ РАЗПОРЕДБИ

Член 37. За всички неуредени в този устав въпроси се прилагат разпоредбите на българското законодателство.

Член 38. До два месеца след приемането на изменения в устава, НС одобрява нови правилници или потвърждава действието на старите такива.

Член 39. При промяна в административно-териториалното деление на страната или в избирателните райони, НС може да вземе съответно решение за структурни промени.

Уставът е приет от редовен конгрес на ВМРО - БНД, състоял се на 26.06.2004 г. в гр. София.

ЗАДАЧИ И ПРОГРАМА

ВМРО-БНД – ЗАЩИТНИК НА НАЦИОНАЛНАТА ДЕМОКРАЦИЯ В ХХІ ВЕК

И днес, както в целия свой път, ВМРО-БНД защитава най-доброто, което българският народ успя да създаде като идеология – Национализма на Българското Възраждане.

Българските възрожденци бяха разбрали, че когато нацията неотклонно следва своите интереси – политически, икономически, социални и културни – то тя неминуемо постига успех, защото национализмът е основен принцип на всички нормални общества в света. В своята нова история, от Възраждането насетне, българският народ е успявал да постигне най-големите си успехи именно тогава, когато е бил воден от националната си идея.

Съзнавайки силата на тази идея – бариера пред рушителната утопия на марксизма, комунистите десетилетия наред водиха безжалостна война срещу нейните носители.

В днешната епоха крайните либерали и космополити се опитваха да представят национализма като една агресивна идеология, заплашваща демокрацията, т.е. шовинизъм.

Напротив, за ВМРО-БНД демократичното управление се прилага в полза на нацията, за развиване и укрепване на националната държава, т.е. ВМРО-БНД е за **НАЦИОНАЛНА ДЕМОКРАЦИЯ**.

Нашите опоненти често объркват, с пропагандна цел, понятията. И ето защо е необходимо да се пояснят думите **НАЦИОНАЛИЗЪМ И НАЦИОНАЛНА ДЕМОКРАЦИЯ**.

Национализмът е най-естественото чувство, защото той е проява на човешкото желание за признание, достойнство и принадлежност на личността към етнокултурна и етнорелигиозна и икономическа общност.

Национализмът е преди всичко състояние на духа. Той е израз на съзнателно активно отношение и съпричастност към отстояване на определени ценности, идеали и исторически стремежи.

НАЦИОНАЛИЗЪТ Е ЕДНА ДУХОВНА ПРОТИВОПОЛОЖНОСТ НА ОБЕЗЛИЧАВАНЕТО И ЗАГУБАТА НА НАЦИОНАЛНО ДОСТОЙНСТВО И КУЛТУРНА ИДЕНТИЧНОСТ.

Национализмът се превръща от лично усещане и емоционално чувство в политика, когато стане основание и механизъм при формирането на определено политическо поведение.

Като политическа практика национализмът е:

- стремеж и борба за утвърждаване на националния дух и достойнство;
- преданост към интересите на нацията и държавата и тяхното издигане пред всякакви други класови, съсловни, икономически и партийни интереси;
- амбиция за напредък, просперитет и единство на нацията;

- стремеж към постигане на единомислие и единоействие в обществото по всички въпроси, които засягат интересите и бъдещето на нацията и държавата в една дългосрочна перспектива.

Насочен срещу външна опасност или чуждо подтисничество, както бе по времето на националноосвободителните ни борби, национализмът е революционен като проявление. Но като политическа идеология и практика той залага на върховенството на закона и националната държава.

Градивната национална идея не се противопоставя на демокрацията. В исторически план националните движения СА ДЕМОКРАТИЧНИ ПО СВОЯТА СЪЩНОСТ. Това е съвсем естествено, защото силното чувство за национално единство е необходима предпоставка за изграждане на стабилна демокрация.

Националната демокрация изисква върховенство на националната идея, на интересите на нацията над всички останали, политически, класови, тяснопартийни и други интереси.

Националната демокрация означава изграждане на общество, в което се създават условия за развитие на традиционните демократически български ценности, добродетели и традиции.

Националната демокрация означава отостояването и на следните принципи:

- любов към Отечеството и защита на българската държава;
- защита на правата на личността;
- свобода на словото и съвестта;

- национално съгласие;
- уважение към държавните институции и личностите, които ги представляват;
- равенство пред закона на всички членове на нацията;

Повечето други партии, организации и движения в България черпят от идеи, създадени и привнесени отвън: комунизъм, социализъм, либерализъм, консерватизъм.

Голямата сила на ВМРО – БНД е в това, че върви по път, начертан от българската възрожденска мисъл, път изстрадан, път, доказал на практика своите възможности за успех.

ТОВА Е БЪЛГАРСКИЯТ ПЪТ !

Затова задачите, стоящи пред ВМРО-БНД не са нови, но много от средствата, които съвременният ден изисква за тяхното постигане, са различни от преди.

И днес ВМРО-БНД се бори за издигане на националния дух и българското съзнание, за защита и укрепване на българските духовни територии – навсякъде, където живеят наши сънародници.

Ние работим за духовното, икономическото и културното процъфтяване на Отечеството. Този успех може да се реализира единствено чрез обединяване на голяма част от нацията около ценностите, формулирани по времето на нашето Възраждане от учителите и просветителите, от борците за църковна независимост и българските национални революционери, от политиците като Стефан Стамболов и Андрей Ляпчев.

Със своята идеология ВМРО-БНД е естествен обединител на българската нация, защото защитава интереси, общи за всички социални групи в страната. Нейната социална база е огромната част от българския народ.

Днес ВМРО-БНД работи за осъществяване на своите цели с мирни средства. Революционните методи на миналото бяха предизвикани от невъзможността за свободна изява в поробените територии на Отееството. Променената обстановка в света, на Балканите и в България позволява на ВМРО – БНД да достигне своите идеали по политически път.

Революцията на духа – това е, за което се бори ВМРО-БНД днес.

Нашата крайна цел е реализирането на съвременния български национален идеал:

Възраждането на българската нация и държавност. Изграждането на силна, социално стабилна и просперираща държава. Налагането на България като основен политически, икономически и културен фактор на Балканите и интегрирането на българите, останали извън пределите на сегашната държава.

ВЪНШНА ПОЛИТИКА

Основната външнополитическа цел на всички български правителства след 1944 година е да запазят статуквото на Балканите. Историята ни дава многобройни примери, че когато се опитваме само да запазим това, което ни е

останало като икономика, географски граници, култура и геополитически позиции, ТО НЕМИНУЕМО ГУБИМ И НЕГО.

Това коства на българската държава част от нейния суверенитет. Съседите ни “откриват” свои “национални” малцинства на наша територия . Появиха се “помашки етнос”, “македонска нация”, “шопска нация”. Ако продължим да допускаме събитията около нас да се развиват без активна българска воля, сме обречени през ХХI век да престанем да бъдем независим политически субект. Един от сериозните проблеми, които стоят пред държавата, е турцизирането на българските мохамедани и част от българските цигани. Дейността на ДПС за придобиване от българските турци на статут “национално малцинство” ще доведе до лоши последици за българската държава.

Националната сигурност трябва да стои по-високо от желанието да се харесаме на един или друг европейски чиновник.

Трябва да бъдем не само субект на претенции от страна на съседите, но и ние, без да изпитваме неудобство, трябва да поставим своите искания пред тях за запазване правата на българите, живеещи на съответните територии, и за съхраняване на българската култура и историческо наследство там.

Основните приоритети на ВМРО-БНД в областта на външната политика са:

- подкрепа на българщината в Македония, Западна Тракия, Западните покрайнини, Бесарабия, Банат, Добруджа и навсякъде, където вече има компактно българско население;

- противодействие на ислямския фундаментализъм и турцизирането на българските мохамедани;
- развитие на контактите с българските колонии в САЩ, Западна Европа, Канада, Австралия и Южна Америка като един духовен мост на България към света и изграждане на лоби, което да отстоява националните ни интереси.

БЪЛГАРИЯ И МАКЕДОНСКИЯ ВЪПРОС

МАКЕДОНСКИЯТ ВЪПРОС Е НЕРАЗДЕЛНА ЧАСТ ОТ БЪЛГАРСКИЯ НАЦИОНАЛЕН ВЪПРОС.

След подписването на Берлинския мирен договор през 1878 година милиони сънародници останаха извън пределите на България. Не бе осъществен идеалът на Васил Левски и нашите възрожденци – всички българи да живеят в обща родина. **БЪЛГАРСКОТО ВЪЗРАЖДАНЕ ОСТАНА НЕДОВЪРШЕНО.**

Водачите на ВМРО прецениха навремето, че Великите сили и балканските ни съседи ще се стремят с всички средства да не допускат образуването на голяма и мощна българска държава.

Гоце Делчев, Даме Груев, Тодор Александров и Иван Михайлов възприеха идеята за създаване на автономна Македония като втора българска държава. Това бе тактически ход, които целеше по-късното обединение на двете страни по подобие на Съединението на Княжество България с Източна Румелия.

Днес една част от Македония, освободена от оковите на бивша Югославия, е обособена като самостоятелна

държава – Република Македония. Направена е първата крачка към осъществяване целите на ВМРО. За съжаление държавнотворческото начало, което се поддържаше от бившите управници в Скопие, бе изцяло на антибългарска основа. Тази основа е МАКЕДОНИЗМЪТ.

Македонизмът възниква като стратегическа идея в края на XIX в.

Чрез нея сръбската държава се опитва да отроди и по-късно посърби българите в Македония. В потвърждение на това може да се приведе цитат от писмото на Стоян Новакович, дългогодишен сръбски министър и създател на идеята за македонската нация: *“Българщината, както на всички ни е добре известно има дълбоки корени в Македония, затова мисля, че ще е невъзможно тя да бъде унищожена като и се противопостави само сръбската идея. Съмнявам се, че тази идея ще може да подтисне българската, ако остане само като голо противопоставяне. Затова голяма полза бихме имали от един свой съюзник, остро противопоставен на българизма. ... Такъв един съюзник аз виждам в македонизма.”* (Белград, Кралство Сърбия, 1887 година).

Македонизмът нанесе огромни поражения на българската кауза. Повече от осемдесет години да се наречеш българин в Македония беше равносилно на държавно престъпление. Но въпреки системната асимилация и днес голямата част от населението там знае своя корен. За интеллигентните хора е ясно, че няма нито едно сериозно доказателство за съществуването на т. нар. “македонска нация” и “македонски език”. До скоро подобна теза се защитаваше само от властващата просръбска олигархия.

Опасенията на доскоро управлявалите в Република Македония бяха, че при постепенното сближаване между двете държави, при проникването на хора, култура и информация от България, идеята за “македонска нация” ще стане невъзможна за защита .

Една от основните цели на ВМРО-БНД е демократизирането на общественно-политическия живот в Република Македония. ВМРО-БНД е за отваряне на границите между двете български държави, за свободен културен и икономически обмен, за решаване на всички спорни въпроси на базата на взаимното разбирателство.

Македония е важна за България не само в исторически и емоционален аспект. Близостта и добрите отношения между двете държави е необходима предпоставка за осъществяване на коридора “Изток-Запад”. Този коридор ще ни осигурява възможността за бърз икономически просперитет.

Ние смятаме, че въпросите, отнасящи се до Македония, не трябва да бъдат приоритет само на ВМРО-БНД. Те трябва да станат приоритет на цялото българско общество и на българската държава. Само когато се изработи принципна и дългосрочна национална политика по македонския въпрос, той ще бъде решен в полза на България. Затова днес ние твърдим “ПЪТЯТ ЗА СКОПИЕ МИНАВА ПРЕЗ СОФИЯ”.

Посредством активно участие в политическия живот на страната ВМРО-БНД внушава, че националният въпрос и националното мислене трябва да бъдат решаващи фактори при формирането на политиката

на България.

МАКЕДОНСКИЯТ ВЪПРОС ОТНОВО ТРЯБВА ДА СТАНЕ ЕДИН ОТ ОСНОВНИТЕ ТЕМЕЛИ В ГРАДЕЖА НА БЪЛГАРСКАТА НАЦИОНАЛНА КАУЗА.

ВМРО-БНД ВИЖДА БЪДЕЩЕТО НА МАКЕДОНИЯ ЕДИНСТВЕНО ЧРЕЗ ПОСТЕПЕННАТА Й ИНТЕГРАЦИЯ С БЪЛГАРИЯ, ЕДИНСТВЕНО СПОРЕД НОРМИТЕ НА ОБЩОЕВРОПЕЙСКАТА ИНТЕГРАЦИЯ. БЪДЕЩА ФАЗА НА ТОЗИ ПРОЦЕС Е СЪЗДАВАНЕТО НА КОНФЕДЕРАЦИЯ МЕЖДУ МАКЕДОНИЯ И БЪЛГАРИЯ ИЛИ ВЪЗПРИЕМАНЕ НА МОДЕЛА НА ИНТЕГРАЦИЯ НА ДВЕТЕ ГЕРМАНСКИ ДЪРЖАВИ.

ВМРО-БНД И ЕВРОАТЛАНТИЧЕСКАТА ИНТЕГРАЦИЯ

ВМРО-БНД подкрепя решително усилията на редица български правителства за пълноправно членство на страната ни в НАТО и ЕС, защото сме убедени, че:

- евроатлантическата интеграция решава в огромна степен въпросите на българската национална сигурност;
- създава възможност за качествено ново развитие на българската икономика в силно конкурентна среда със строги, но добре обмислени правила, които важат за всички;
- в рамките на такава голяма и водеща в света демократична общност, каквато е ЕС, България ще бъде истински защитник и духовен обединител

на милионите наши сънародници, живеещи извън сегашните ни граници.

Целта на ВМРО е България да заеме своето достойно и равноправно място в европейската общност.

Това обаче може да се постигне, ако и в малкото време, което остава, преговорите с институциите на ЕС биват водени наистина от националноотговорни позиции.

Лошият пример с 3-ти и 4-ти блок на АЕЦ “Козлодуй”, за съжаление, не е единствен. И още нещо много важно – истинските предизвикателства пред българската икономика, култура и не на последно място, пред българските политици, ще започнат след приемането ни в ЕС.

Тогава българските национални интереси ще бъдат подложени на изпитания и само хора, убедени националисти и демократи, биха могли да ги защитят и като член на ЕС страната ни да достигне до Ново Възраждане.

ДЪРЖАВНО УСТРОЙСТВО

Ние сме за реална демократизация на страната, което значи държавният бюрократичен апарат да бъде сведен до необходимия минимум, а общините да получат много по-голяма самостоятелност относно фискалната си политика и за ръководство и финансиране на образованието, културата, спорта и изграждане на инфраструктурни обекти от местно значение.

За нас демократизацията се изразява във възможността гражданите пряко да контролират дейността на хората, заемащи изборни длъжности, което може да се постигне чрез създаване на система за смяна и отзоваване на народни представители, кметове и др. ВМРО е за въвеждане на референдумите като форма за решаване на важни за страната въпроси. Честото им провеждане ще повиши ефективността на централните и местни органи за управление.

АРМИЯ

Влизането в НАТО и включването на страната ни в световния антитерористичен блок изправят българската армия пред нови и различни задачи и отговорности. Българската армия, освен пазител на националната сигурност, става и защитник на определен световен цивилизационен избор.

Ние сме на мнение, че само професионалната армия не може да гарантира интересите на държавата. ВМРО-БНД е за смесена (наборна и професионална) система на войнска служба.

Дълг на всеки българин във физическо и психично здраве е да премине през армията, за да изгради у себе си определени патриотични критерии, морални качества, смелост и готовност за борба.

Българският офицер и сержант трябва да е високо заплатен и добре осигурен. Той е страж на обществото и родината и затова трябва да е спокоен за бъдещето на децата си.

ВМРО-БНД работи за:

- гарантиране от държавата на работни места за съпругите на българските офицери и сержанти;
- при пенсиониране на българските офицери и сержанти да се изплащат двадесет и четири месечни работни заплати, като по този начин им се осигури нов старт в цивилния живот;
- организиране на безплатни преквалификационни курсове за българските офицери и сержанти след пенсионирането им;
- подсигуряване на семействата на българските офицери и сержанти с ведомствени жилища;

Ние сме за промяна на системата на обучение във военните училища.

Младите курсанти трябва да имат по-голям досег със света, да изучават чужди езици, да бъдат компютърно грамотни и в досег с най-добрите български и световни културни ценности и тенденции. Те трябва да бъдат обучавани по специална система за патриотично възпитание, която да изгради у тях любов към Родината и чувство за “честта на пагона”.

България, въпреки затрудненията, които изпитва в момента, не трябва да пести пари за въоръжение и обучение на армията си.

НА НАРОД, КОЙТО НЕ ХРАНИ СОБСТВЕНАТА СИ АРМИЯ, МУ СЕ НАЛАГА ДА ХРАНИ ЧУЖДА !

ИКОНОМИКА

За да изградим Велика България ние трябва да стъпим на здрава основа. Нашата основа е великото ни минало. Но съвременният национализъм трябва да се подразбира не само като обърнат към историята ни поглед, чрез повдигащи самочувствието ни исторически факти и неосъществени идеали.

Напротив, съвременната национална идея намира своя предмет преди всичко в набиращата все по-голяма скорост и обхват интеграция на България в евроатлантическите структури, на неизбежната необходимост да се вместим в нови за нас политически, социални, икономически и културни рамки. Така, както се изисква българската икономика да бъде пазарна, а българският бизнес да бъде конкурентоспособен. Общият европейски пазар не трябва да бъде заплаха за българските фирми, а възможност за завладяване на нови пазари. В противен случай след време България може да се окаже периферна провинция на Европа.

От една страна сме длъжни да се справяме с неотложните проблеми на настоящето – демографския срив, организираната престъпност, ниските доходи, корупцията, ниския капацитет на държавата, интеграцията на малцинствата и т.н. В същото време обаче не бива да се отклоняваме и трябва да следваме стратегическите си цели като ясно определим съдържанието на “Българския европейски проект”.

Промяната може да се търси в следните посоки:

1. Трябва да се намали частта от БВП, която държавата

переразпределя. В момента тази част е около 40%. Тя трябва да бъде намалена в близките години до 30%, каквато е практиката в по-голямата част от развитите държави. За постигането на тази цел е необходимо:

- Въвеждане на “плоско” данъчно облагане. Първоначално, според нас, трябва да се въведе единна данъчна ставка за преките данъци (подоходен и корпоративен).
- Въвеждане на “семеино подоходно облагане”, чрез което всяко дете ще ползва определен данъчен кредит в семейства с работещи родители.
- Освобождаване от данъци и осигуровки на всички разходи на работодателите за храна, облекло, транспорт и почивки в България на работещите до размер, равен на една минимална работна заплата.
- Въвеждане на стипендии за всички ученици с прогресивно нарастващ размер, в зависимост от успеха им.
- Нашето желание е сегашната система, която предполага прогресивно облагане и “плоско подпомагане”, да бъде обърната, т.е. плоско облагане и прогресивно подпомагане.

2. По отношение на държавните институции трябва да се търси много по-широка основа за регулиране на обществените отношения. Те трябва да намалят степента на държавната намеса в обществените отношения и същевременно да позволят пълноценното използване на собствените ресурси на обществото. Идеята се състои в това да изградим една по-ограничена, по-мобилна, отговорна и “евтина” държавна машина, за която е нужно едно добре развито гражданско общество. Ето

защо, в практически аспект, предлагаме:

- Медийното регулиране да се предостави преди всичко на неправителствения медийен сектор. Присъствието на държавните органи в структурите за регулация трябва да бъде ограничено до единично представителство.
- Засилване на контролните функции на Сметната палата върху начините за въздействие и ефективността на изразходваните обществени средства. Досегашните й “хилави” функции трябва да бъдат многократно усилен и тя да получи правомощията на финансов съд.
- Създаване на пряко подчинено на Президента на Републиката специално звено за борба с престъпността, чиято дейност ще се отнася изключително до лицата от висшите етажи на властта, включително и до онези, които се ползват със съдебен имунитет.

3. Конкретният процес на интеграция също може да бъде подпомогнат от държавата. Тя трябва да използва по-широките си финансови и институционални възможности, за да се трасира пътят на България в европейското икономическо и културно пространство.

В тази посока е нужно:

- За да имат достъп до европейските пазари и да са конкурентни, българските фирми и производители са длъжни да внедрят системи за управление на качеството от серията ISO.
- Пълноценното използване на средствата от европейските фондове предполага изготвяне на качествени инвестиционни проекти. Почти

всички български предприятия са от категорията на малките и средните и не притежават необходимия капацитет за изработването им, но могат да предложат много находчиви и печеливши идеи. Ето защо държавата трябва да поеме задължението да насърчава консултантските услуги за изработването на проектите. Необходимо е парите на Европа да достигнат до максимален брой български производители и да подпомогнат българската предприемчивост и упоритост.

- Развитието на съвременната икономика е постоянен процес на въвеждане на нови знания и технологии. Особена грижа на българската държава е да подпомогне този процес, като организира широка мрежа от курсове за повишаване квалификацията на работещите в стопанския и публичния сектор. Тези форми на професионално развитие и квалификация трябва да бъдат безплатни, както за работодателите, така и за обучаваните в тях.
- Държавата трябва категорично да се ангажира със защита на българската култура, традиции и историческо наследство. От една страна, поетапно трябва да бъдат увеличавани преките държавни субсидии, а от друга – частните инвестиции в културата, образованието, книгоиздаването, филмопроизводството, сценичните изкуства и т.н., трябва да получат привилегирован финансов статут, близък до този на “свободна икономическа зона”.

4. Основни проекти които ще превърнат България в “икономически лъв” в Югоизточна Европа:

- Превръщане на България във важен логистичен център за региона, чрез създаването на безмитни складови бази с нужната им инфраструктура, където фирмите от Европа, Азия и Африка да разпределят и складираят стоките си.
- Затвърждаване позицията на България като енергиен център на Балканите. За целта трябва да се дострои АЕЦ „Белене”, както и да се запазят 3-ти и 4-ти блок на АЕЦ „Козлодуй” до изтичане на технологичния им срок. Също така да се насърчават, чрез различни облекчения, частните вятърни и водно-електрически централи.
- Създаване на „Закон за хай-тек парковете”. Да се въведе 10% ставка на данък печалба за фирмите-производители на софтуер и хардуер на територията на България. Тези мерки ще доведат до повишаване на високотехнологичното производство и увеличаване на високообразованата работна ръка в България.
- Въвеждане на 10% ставка на данък печалба за фирми, чиито капитал е български и печалбата се реинвестира в националната икономика.

ДЕМОГРАФСКА ПРОГРАМА БЪЛГАРИЯ 2050

Демографският срив в България налага спешни мерки за преодоляването на диспропорцията между високата смъртност и ниската раждаемост. При 14% смъртност и 8% раждаемост населението на България намалява с 50 000 души годишно! Средната

възраст и продължителността на живота нарастват и населението застарява чувствително. Така в момента на всеки трима трудоспособни се падат двама, които не могат да работят. Поради това пенсионната система е субсидирана, а средният доход е много нисък при голямо преразпределение през бюджета. Другият огромен проблем е, че изпадналите в социална изолация и маргинализация слоеве, представляващи 25% от населението, дават 70% от общия прираст. Така например ромките раждат пет пъти повече деца от българките. Това води до гетоизация и сериозни социални проблеми за обществото. Същевременно над 200 000 български семейства искат, а не могат да имат деца. Това са 11% от хората между 18 и 40 години. За съжаление лечението на стерилитета не е по джоба на огромна част от българските семейства и без помощта на държавата, те са обречени. Това не е демографски срив, а катастрофа! Ще останат ли в България българи след 50 години?

Според нас е нужно изграждането на една нова стратегия за преодоляването на демографската катастрофа, интеграцията на малцинствата и хомогенизиране на обществото.

Необходимо е да се предприемат следните стъпки:

1. Реална държавна подкрепа на дву- и тридетния семеен модел, като начин за подмладяване на нацията в средносрочен план.
2. Намаляване на броя на децата в риск. Отпуснатата финансова помощ за семействата с повече от три деца да бъде обвързана с възможностите за социална адаптация на тези деца и способностите

- на родителите за семейно планиране.
3. Осъществяване на образователни програми сред младите хора, насочени към повишаване информираността за сексуалното и репродуктивното здраве, развитие на нагласа и умение за превенция на рисковото за здравето поведение, отказ от увреждащи здравето привички, като алкохолизъм, тютюнопушене, употреба на дрога и др.
  4. Финансовото подпомагане на децата от страна на държавата трябва да бъде увеличавано в паралел с образователния им статус. Нивото на социална отговорност и грижи в семейството към подрастващите трябва да бъдат основен критерий за размера на социално подпомагане на техните родители.
  5. Нужно е осъвременяване на закона за репродуктивното здраве и включването на лечението на безплодието в клинична пътека, както и създаване на кабинети по стерилитет във всички по-големи областни центрове.
  6. Трябва да се реализира принципно нова политика към българите извън пределите на настоящата държавна граница, чрез фискални, административни, медицински и всякакви други преференции и помощи с оглед тяхното трайно установяване в България.

Реализацията на тази стратегия изисква мащабен комплекс от мерки и изграждането на адекватен организационен и административен капацитет. За тази цел:

- Държавната агенция за българите в чужбина да

се трансформира в Министерство за българите в чужбина.

- Лицата от български произход следва да се установяват в България по специални максимално облекчени програми.
- Необходима е принципно нова политика по отношение на българите, живеещи извън страната, но които имат желание да инвестират в родината си. За тях трябва да се създаде облекчен режим и преференции за техните инвестиции и трайното им установяване в страната.

Българите, емигрирали през годините на преход, които надхвърлят 500 000, трябва да бъдат възприемани като демографски резерв – да бъдат създадени условия, за да се повиши жизненият стандарт и да направим България привлекателно място за живот, за да могат тези хора да се завръщат в Родината си.

БЪЛГАРСКАТА ПОЛИЦИЯ И БОРБАТА С ПРЕСТЪПНОСТТА

ВМРО-БНД е за прилагане на сега съществуващите закони в най-строгата им форма, както и създаване на нови закони, които да дадат възможност на държавните органи на реда да изпълнят своя дълг към нацията и да изпълняват своите задължения пълноценно и ефективно.

Българският полицай трябва да бъде добър професионалист и да служи за пример на обществото, с високо гражданско самосъзнание, патриотизъм и професионална квалификация.

Българският полицай трябва да е добре осигурен във всяко едно отношение, за да не се поддава на вредни за него и българската нация действия, което да му даде възможност да изпълнява своя дълг към обществото и задълженията, вменени му от Конституцията и закона.

Всеки българин трябва да се чувства спокоен, защитен и сигурен, че неговите конституционно гарантирани граждански права ще бъдат достойно защитени от органите на реда в България.

ВМРО-БНД е за борба с организираната престъпност с най-крути мерки! Необходимо е да се пресекат незаконните връзки на икономически и престъпни групировки с изпълнителната, законодателната и съдебната власт. Нужно е да се пресече веднъж завинаги битовата престъпност, засягаща най-слабите слоеве от българското население.

ВМРО – БНД Е ЗА ВЪВЕЖДАНЕТО НА ЗАКОН ЗА БОРБА С ПРЕСТЪПНОСТТА, ЧРЕЗ КОЙТО ДА СЕ ЛИКВИДИРАТ ОРГАНИЗИРАНИТЕ ПРЕСТЪПНИ БАНДИ, КАКТО И ТЕЗИ НА МАРГИНАЛИЗИРАНИ ЧАСТИ ОТ БЪЛГАРСКИ ГРАЖДАНИ, КОИТО НАЙ-СЕРИОЗНО ЗАСЯГАТ ИНТЕРЕСИТЕ НА МНОЗИНСТВОТО БЪЛГАРИ.

ВМРО-БНД Е ЗА ИЗРАБОТВАНЕ НА ОТДЕЛЕН ЗАКОН ЗА УСТАНОВЯВАНЕ ПРОИЗХОДА НА НЕЗАКОННО ПРИДОБИТИТЕ ФИНАНСОВИ СРЕДСТВА И ПРЕСИЧАНЕ НА УЗАКОНЯВАНЕТО ИМ!

Един от най-тежките и травмиращи проблеми за днешното общество е високият ръст на престъпността, недостатъчната репресия към престъпниците, чрез неспазване на съществуващите закони, липса на състрадание и овъзмездяване на жертвите и техните близки, слабата защита на договорите по съдебен ред, тромавите и неимоверно разтеглени във времето процедури и срокове, липсата на синхрон с ритъма на гражданския оборот, което улеснява недобросъвестните служители на съдебната система. Тези обстоятелства очертават необходимостта от реформа в съдебната власт като неизбежна, неотложна и спешна:

- Нов състав и структурно разположение на съдебната власт, спрямо останалите две власти в страната, както и промяна в статута, имунитета и избора на висши магистрати! Независимостта на властите не трябва да бъде безпределна, а съотносима спрямо другите власти и най-вече спрямо обществото, както и да следва принципът, че властите могат взаимно да си влияят, без да допускат една власт да блокира работата на другата.
- Нов тип комуникация на съдебната власт с обществото. Съдебната власт трябва да бъде прозрачна и открита, принципите, мотивите и ценностите, които изграждат нейните оценки и решения, трябва да бъдат достъпни и разбираеми за всички заинтересовани страни. Ликвидиране на чувството за безнаказаност и високомерното отношение на съдебните власти спрямо българският гражданин!
- Възприемане от европейските страни на техните най-добри практики, отнасящи се до защитата от най-значимите форми на престъпността.

СОЦИАЛНА ПОЛИТИКА

Ефективната социална политика е един от стожерите на съвременната демократична държава.

ВМРО – БНД е за провеждане на обоснована и справедлива политика в социалната сфера, която да осигурява доходи, гарантиращи нормалното съществуване на всеки българин.

Според нас национално ориентираната социална политика трябва да бъде насочена към решаването на два основни проблема:

- безработицата – за да могат хората достойно да изграждат бита си, разчитайки на своя труд.
- възстановяването на човешките ресурси – за да се запази и съхрани българския етнос.

Борбата с безработицата трябва да се провежда чрез създаване на ефективни програми за трудова заетост и тяхното обезпечаване чрез държавни фондове.

Правото на труд е гарантирано в Конституцията на Република България и държавата е длъжна да осигури неговото приложение чрез гарантиране на минималния доход за положен труд и спазване на трудовото и осигурителното законодателство.

Възстановяването на човешките ресурси и стимулиране на възпроизводството на нацията са основен приоритет на социалната политика. Според нас то трябва да се осъществи чрез въвеждане на семейното подоходно облагане, което да стимулира раждането на повече от едно дете и достатъчно средства за майчинство и детски

надбавки, които да позволят на българското семейство да посрещне спокойно разходите по отглеждане на децата.

Социалното подпомагане и защитата на хората с ниски доходи трябва да се осъществява на базата на реално определен праг на бедността, като подпомагането бъде обвързано с полагането на общественополезен труд и ангажиране в общински и национални програми за социални, екологични и други обществени дейности.

Според ВМРО – БНД на българските деца трябва да бъде осигурена социална защита чрез промени в Наказателния кодекс, като се засилят мерките при престъпления срещу деца и чрез обединяване на усилията на всички институции, работещи с деца, за осигуряване на превенция и защита.

Ние предлагаме да бъде създаден социален “чадър” за децата-сираци, който да гарантира нормалното им развитие и приобщаване към обществото.

Особено внимание да се обърне и на проблема за социализация на инвалидите чрез законово обезпечаване на техните права.

Трудовата заетост за инвалиди трябва да бъде стимулирана, а създаването на достойна околна среда за хората с физически и интелектуални затруднения ще ги превърне в равностойна част от обществото.

Провежданата пенсионна реформа обрече на глад и нищета цели поколения, отдали своя труд на държавата. Никой не потърси отговорност за изразходваните пенсионни фондове. ВМРО – БНД предлага да се

засилят мерките срещу превръщането на пенсионните фондове във финансови пирамиди и да се въведе принципът за индивидуални партиди, по които да се внасят и следят средствата за пенсионно осигуряване.

ОБРАЗОВАНИЕ

Битката за възраждане на България зпочва от класната стая, затова ВМРО-БНД е за истинско безплатно средно образование. Българското училище трябва да се върне към традициите си от времето на Възраждането. Основната му цел да бъде възпитаването на достойни граждани и патриоти. Нашето училище трябва да защитава българските християнски ценности и традиционния български морал.

ВМРО-БНД СЕ БОРИ С ВСИЧКИ СРЕДСТВА СРЕЩУ НАВЛИЗАНЕТО НА СЕКТИТЕ У НАС. ТЕ ПОДКОПАВАТ И РУШАТ НАЦИОНАЛНИТЕ УСТОИ НА ДЪРЖАВАТА И КЪСАТ ОТ ЖИВАТА ПЛЪТ НА НАЦИОНАЛНОТО ЕДИНСТВО.

ВМРО-БНД Е ЗА НЕЗАБАВНО ВЪВЕЖДАНЕ НА ВЕРОУЧЕНИЕТО В БЪЛГАРСКИТЕ УЧИЛИЩА.

Всяко българско дете в началото на ХХІ век трябва да знае поне един чужд език и да притежава компютърна грамотност.

Финансовото осигуряване на образованието да бъде приоритетна задача, като за целта ще се възстановят традициите общините да ръководят училищното дело.

ВМРО-БНД е за промени в Закона за народната просвета, които ще изравнят статута на частните, общинските и държавните училища. Министерството на образованието да има само методични и учебни функции и да управлява пряко само отделни специализирани учебни заведения. Всички останали училища да бъдат предоставени на общините, които да ги ръководят и финансират.

С оглед намаляване корупцията и разходите, свързани със средното образование, смятаме, че трябва издаването на учебни помагала да се извършва по Закона за обществените поръчки, като Министерство на образованието, след конкурс, одобрява по един вариант на всеки учебник и е собственик на правата върху издаването на съответните помагала.

НАУКА, КУЛТУРА, БЪЛГАРСКА ПРАВОСЛАВНА ЦЪРКВА

ВМРО-БНД беше първата политическа партия, която внесе в Народното събрание проект на нов Закон за вероизповеданията, в който православното християнство беше обявено за официална държавна религия. Наше мнение е, че със закон трябва да бъдат забранени сектите. На разпространителите на ученията им да се търси съдебна отговорност.

Със закон трябва да бъдат върнати всички имоти на Българската православна църква, отнети по времето на комунизма.

Ние сме за монопол на църквата върху производството и търговията със свещи и инвентар за богослужебни

нужди. Трябва да се възстановят военните свещеници в армията.

Църковният брак трябва да бъде изравнен с гражданския. Венчаните в църква ще могат само срещу църковно свидетелство за венчавка да регистрират брака си в Общината и с това той ще се смята за законен.

Същото ще важи и за разводите.

ВМРО-БНД И ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВОТА НА ХХІ ВЕК

Как да оцелее националният идеал на българите в един все по-интегриращ се свят, когато, на пръв поглед, не е важно каква е националната ти принадлежност, а дали можеш да работиш с Интернет и дали знаеш английски език? Как да запазим философията и делото пред олтара, за което толкова българи проляха кръв, от “бурните” и “всепомитащи” идеи в началото на двадесет и първи век. България по своите територии е малка за потенциала на нацията си, но ХХІ век предлага възможности, които изглеждаха непостижими за човешкия разум само допреди двадесет-тридесет години!

ВМРО-БНД има сложната задача, от една страна да подкрепя либералното виждане за държавата – по-малко намеса на политиката в бизнеса, повече лична инициативност, корпоративен интерес и развитие в сферите на технологиите на ХХІ век, а от друга – да воюва за духовното обединение на българите по света, за общност на една държава на духа.

Силата на националната идея е в това, че много и различни по светоглед хора могат да бъдат убедени от сърце да работят за нея, без да се чувстват предатели спрямо своите разбирания за живота. Нейната цел е да отвоюва правото на родолюбие и уважение към историческите традиции и националния дух в едно ново време, пълно с промени.

ВМРО-БНД е пазител на национализма и националната държава, но за нас държавата в началото на ХХІ век трябва да бъде един добре уреден и функциониращ договор, в името на който да не се преследват различно мислещите, а който да гарантира съществуването на **НАЦИОНАЛНАТА ДЪРЖАВА НА БЪЛГАРСКИЯ ДУХ**. Тази държава ще се простира на територии, далеч по-големи от сегашните ни граници.

ТЯ ЩЕ СЪЩЕСТВУВА НАВСЯКЪДЕ, КЪДЕТО ИМА ДОРИ И САМО ЕДИН БЪЛГАРИН !

ПЕСНОПОЙКА

ЛЮБИМИ БЪЛГАРСКИ ПЕСНИ

СТАНИ, СТАНИ, ЮНАК БАЛКАНСКИ*Песен на априлските въстаници**Добри Чинтулов*

Стани, стани юнак балкански
от сън дълбок се събуди,
срещу народа отомански
ти българите поведи!

Че сълзи кървави пролива
във робство милий наш народ;
високо той ръце простира
да го избави вишний бог!

И тъй ний много претърпяхме,
но стига толкоз да търпим,
да бъдем пак, каквито бяхме,
ил , всинца да се изтребим.

Докога, братя, да се губим?
Защо да се не съберем?
Така ли вечно ще се трудим
и в робство всинца да измрем?

Я вижте, братя, погледнете
на ближните нам племена!
От тях добър пример вземете
как си прославят имена!

Станете, братя, вий станете,
начало покажете вий;
и сабите си запашете,
и помощ ще ви се яви.

На помощ сърби, черногорци
със радост ще се затекат,
а и от север храбри руси
тозчас ще да се появят.

Догде е мъничка змията,
елате да се съберем!
С крака да й строшим главата,
свободни да се назовем!

Да стане лева наш балкански,
от него вятър да повеи,
та полумесец отомански
под тъмен облак затъмней!

Да си развием знамената,
да светне нашата земя,
да си прославим имената,
да гинат турски племена!

ЛУДО МЛАДО

Лудо младо сън засънило
на ръчища бела момина.
А мома се чудом чуди
милно ѝ е да го буди,
драго ѝ е да го гледа.
А мома се чудом чуди
милно ѝ е да го буди,
драго ѝ е да го гледа.
Па му рекла: съм те жалила.
Ставай, лудо, че е ранина.
Милно ми е да те будя,
ала слънце веке иде,
ала слънце ке ни види.
Милно ми е да те будя,
ала слънце веке иде,
ала слънце ке ни види.
Лудо младо проговорило:
как да стана, малкай момеле?
Как да стана, мило либе,
като нямам веке сила,
като ти си я изпила?
Как да стана, мило либе,
като нямам веке сила,
като ти си я изпила?

БЕЛА СЪМ, БЕЛА ЮНАЧЕ

Бела съм, бела, юначе,
 цела съм света йогрела.
 Един бе Карлък останал
 и той не щеше остана, /2/
 ам беше в могла утонал.
 В моголна нищо немаше,
 сал едно вакло овчарче.
 Сиво си стадо пасеше,
 с медно кавалче свиреше, /2/
 с кавалан дума думаше:
 “Галени га са ни зьомат,
 технону бално колко е !”

РУФИНКА БОЛНА ЛЕГНАЛА

Руфинка болна легнала
 на високана планина,
 никой до нея немаше
 сал стара и майчица.
 Тя си Руфинки думаше:
 - Руфинко, моя дощеро,
 мила ли ти е рубана,
 рубана още либено?
 - Майчинко, мила и драга,
 не ми е мило любено,
 ам ми е мила диньоса,
 че са е пролет пукнала,
 всичко от земя излиза,
 пък я ще в земя да влезе.
 Иди ми, майчо, порукай
 миждова Фатма да дойде,
 да си и придам, майчинко,
 моено либе да води,
 моена руба да носи

ИЗЛЕЛ Е ДЕЛЮ ХАЙДУТИН

ИзлеЛ е Делю хайдутин,
хайдутин янкеседжия
в Домбровци и Караджовци.
Оттам си Делю зароча
деридеремском айяне,
айяне, кабадане:

- Две лели имам в селоно,
да ми ги не потурчите,
да ми ги не потурчите,
че кога флезем в селоно,
млого щат майки да плакнат,
по-млого млади невести,
дете ще в корем поплака.

Гюлсюме Делю зароче:
- Варди са, Делю, чувай са,
че ти са канят, Делю лю,
деридеренски айяне,
айяне, кабадане:

сребърен куршум ти леят,
та ще та, Делю, прибият.
- Гюлсюме, любе Гюлсюме,
не са е родил чиякьн,
дену ще Деля убие.

ДЕВОЙКО МАРИ ХУБАВА

ДевоЙко мари хубава, девоЙко,
сипни ми винце да пийна, девоЙко, /2/
балото да си кажиме, девоЙко,
чие е бално по множко, девоЙко, /2/
Моесо бално по множко, девоЙко,
че имам служба да служа, девоЙко. /2/
- Моесо бално по множко, юначе,
че имам руба да правя, юначе, /2/
- Моесо бално по множко, девоЙко,
че нема да се зомиме, девоЙко. /2/

ДАВАШ ЛИ, ДАВАШ, БАЛКАНДЖИ ЙОВО

Даваш ли, даваш балканджи Йово,
 хубава Яна на турска вяра?
 Море, войводо, глава си давам,
 Яна не давам на турска вяра!
 Отсякоха му и двете ръце,
 та пак го питат и го разпитват:
 - Даваш ли, даваш балканджи Йово,
 хубава Яна на турска вяра?
 - Море, войводо, глава си давам,
 Яна не давам на турска вяра!
 Отсякоха му и двете нозе,
 та пак го питат и го разпитват:
 - Даваш ли, даваш балканджи Йово,
 хубава Яна на турска вяра?
 - Море, войводо, глава си давам,
 Яна не давам на турска вяра!
 Избодоха му и двете очи
 и не го пита, нито разпитват,
 току си зеха хубава Яна,
 та я качиха на бърза коня
 да я откарат долу в полето,
 долу в полето, татарско село.
 Яна Йовану тихом говори:
 -Остани сбогом, брате Йоване!
 -Хайде сос здраве, хубава Яно!
 Очи си немам аз да те видя,
 ръце си немам да те прегърна,
 нозе си немам да те изпратя.

О, ДОБРУДЖАНСКИ КРАЙ

О, добруджански край,
ти наш си земен рай,
в теб златно жито зрей
и вакло стадо блей.

Орлите от възбог
в простора ти широк
и дунавската степ
ни спомнят все за теб.

В теб българският дух
цари от Аспарух,
в теб всеки житен клас
е боен меч за нас.

Един ли вятър вя
из златните нивя,
за твоя чернозем
кръвта си ще дадем!

ЙОВАНО, ЙОВАНКЕ

Йовано, Йованке,
край Вардаро седиш, мори,
бело платно белиш,
се нагоре гледаш, душо,
сърце мое, Йованке.

Йовано, Йованке,
твоята майка, мори,
тебе не те пуца,
кай мене да дойдеш, душо,
сърце мое, Йованке.

Йовано, Йованке,
яз те тебе чекам, мори,
дома да ми дойдеш,
а ти не доагяш, душо,
сърце мое, Йованке

БОЛЕН МИ ЛЕЖИ МИЛЕ ПОПЙОРДАНОВ

песен за Миле Попйорданов-деец на ВМРО, брат на Орце Попйорданов – един от Солунските атентатори

Болен ми лежи Миле Попйорданов. (2)

На глава му стои старата му майка,
милно го гледа, жално го жали. (2)

Стани ми, стани, мило мое чедо, (2)
твоите другари по сокаци одат,
жални песни пеят, тебе споменуват. (2)

Неговите сестри в църно пременени (2)
сватба ке прават, брата ке женат,
брата ке женат за църната земя. (2)

Неговата майка църно облечена (2)
сватба ке прави, сина ке жени,
сина ке жени за Македония. (2)

Бог да го прости Миле Попйорданов. (2)
Миле Попйорданов за народ загина,
за народ загина, за Македония. (2)

ДУЙНИ, МИ, ДУЙНИ

Дуйни, ми, дуйни, бел ветрец
разлюлай гора зелена,
разтопи бели снегове.
Разтопи бели снегове,
отвори пътя за Драма
там имам либе болничко.
Там имам либе болничко,
понуда да му занеса
жълта ми дюла, с листата.
Жълта ми дюла, с листата
бело ми грозде с лозата,
мелнишко вино цървено.

ПЕТКО ЛЬО, КАПИТАНИНЕ

*Песен за легендарния Петко Киряков,
тракийски и родопски воевода*

Петко льо капитанине,
Петко льо командирине,
Петко льо командирине.

Яла сай Петко остави
от това пусто хайдутство,
от това пусто хайдутство.

От това пусто хайдутство,
на майка ти сай додяло,
на майка ти сай додяло.

На майка ти сай додяло,
по деня хляба месенъе,
по деня хляба месенъе.

По нощам ризи перанъе,
юнашки глави скиванъе,
юнашки глави скриванъе.

Петко льо капитанине,
Петко льо командирине,
Петко льо командирине.

АЙДЕ ПУШКА ПУКНА

Айде пушка пукна, бре джанъм,
пушка пукна.
Айде пушка пукна. бре джанъм,
горе на мосто.

Айде та удари, бре джанъм,
та удари.
Айде та удари. бре джанъм,
Карамфило.

Айде викна, писна, бре джанъм,
викна, писна.
Айде викна. писна, бре джанъм.
Карамфило.

Айде кой ке гледа, бре джанъм,
кой ке гледа.
Айде кой ке гледа. бре джанъм.
мойте деца.

Айде ке ги гледа, бре джанъм,
ке ги гледа.
Айде ке го гледа. бре джанъм.
Комитетот.

Айде кой ке ява, бре джанъм,
монта коня.
Айде кой ке ява. бре джанъм.
монта коня.

Айде ке я ява, бре джанъм,
ке я ява.
Айде ке я ява, бре джанъм
Даме Груев.

Айде кои ке носи, бре джанъм
мойта пушка.
Айде кои ке носи, бре джанъм
мойта пушка.

Айде ке я носи, бре джанъм,
ке я носи.
Айде ке я носи, бре джанъм.
Гоце Делчев.

ЗАТОЧЕНИЦИ

текст Пейо Яворов

От заник - слънце озарени,
алеят морски ширини,
в игра стихийна уморени,
почиват яростни вълни...

И корабът се носи леко
с погътни тихи ветрове,
и чезнете в мъгли далеко
вий, родни брегове.

И някога за път обратен
едва ли ще удари час:
вода и суша - необятен
светът ще бъде сън за нас!

А Вардар, Дунав и Марица,
Балкана, Странджа и Пирин
ще греят нам - до гроб зарица
сред споменът един.

ЛИЛЯНО МОМЕ

Лиляно моме Лиляно,
я стани рано прзори,
я стани рано призори-
и либето си прегърни.

Не е излязла Лиляна,
най е излязла майка й,
най е излязла майка й,
и си на Георги думаше:

Иди си Георги, иди си,
Лиляна болна легнала
Лиляна болна легнала
и не може да стане.

Недей го лъга мале ма,
Аз съм си Георги любила,
аз съм си Георги любила
и за него ще се ожена.

ПЕСЕН ЗА ВЛАДО ЧЕРНОЗЕМСКИ

посветена на героя от Марсилия- Влаго Черноземски

Какво е чудо, чудо станало
во града Марселия
Там са навлезли автономисти
и братя усташи.

Тръгнал ми кралят со парахода
от града Дубровник,
и ми зацепил по море широко
за града Марселия.

Там го посрещнал министер
Барту со генералите.
Те се собрали союз да прават
против Македония.

Народ се сбира, тълпа голема
и вика: „Живио!“ А от тълпата
глас се провиква:
„Смърт на тиранина!“

Това ми беше Влаго Черноземски
от Македония.

Той се затича към автомобила
со пистолет в ръка.

Крал Александър
подло се моли
и на Влаго говори:
„Аман бре, Влаго,
не мой бре, Влаго,
мене да ме убиваш!“

Влаго на краля гордо отговаря:

„Чуй бре, тиранино,
мене ме изпрати
Ванчо Михайлов
да изгълна присъдата.
Я стани, стани,
шумадийско куче,
тебе ке те утепам.“

Пистолетът гръмна,
кралот се обърна
Да живее Македония!
Нека се знае, знае и помни
по цела Европа, че македонец
робство не търпи.
Смърт на тираните!

АКО УМРА, ИЛ' ЗАГИНА

Ако умра ил загина
немой да ме жалите.
Напийте се с руйно вино
скършете ги чашиите.

Притев:

Ееей, верни другари
песна запейте,
мене спомняйте.

Ако умра ил загина
поп немой да викате.
Вие на гроб да ми дойте
оро да заиграте.

Притев...

Ако умра ил загина
ке останат спомени,
що съм лудо лудовало
на младите години

Притев...

МОРЕ СОКОЛ ПИЕ

Море сокол пие вода на Вардаро (2)

Прпев:

Яне, Яне ле, бело гърло
Яне, Яне ле, кротко ягне

Море ой соколе,
ти юнашко пиле,
море не виде ли
юнак да премине.

Прпев...

Юнак да премине
со девет люти рани.
Со девет люти рани,
сите куршумлини.

Прпев...

А десета рана со нож прободена (2)

Прпев..

МЕРА СПОРЕД МЕРА

текст воеводата-поет Пејо Яворов

Ден денувам, пътища потайни
нощ ноцувам, кџтища незнајни.

Немам тато, нито мама
тато да ругае, мама да ридае.

Леле, моя, ти Пирин планино,
море църно цариградско вино.

Е-е дум ду-дум дум (2)

С враг врагувам, мера според мера.

С благ благувам, вера зарад вера.

Немам братец, ни сестрица
братец да ме хвали, а сестра да жали.

Леле, моя сабя халосия,
море люта одринска ракия.
Е-е-ду-ду-дум, дум (2)

Бог богува, нека си богува
цар царува, века ли царува.
Немам либе, първа обич мене
да очаква, и да ме оплаква.

Леле, моя пушка огнебойка,
море тънка солунска девойка.
Е-е-дум, ду-ду-ду-дум (2)

ЯСЕН МЕСЕЦ ВЕЧ ИЗГРЯВА

Химна на въстаниците от Одринска Тракия –Илинденско-преображенското въстание

Ясен месец веч изгрява
над зелената гора.
В цяла Странджа роб запява
песен нова юнашка.

През потоци, реки, бърда,
нещо пълзи, застава.
Дал е Юда самозива,
или луда гидия?

Не е Юда самодива,
ниго е луда гидия.
Най е чета от юнаци,
плашила за читащи.

Бързат, бързат да пристигнат
преди петли в Сърмашик.
Да ги никој не угади
и ги подло предаде.

Пушка пукна, ек отекна
знак се даде за борба.
Бомби трещат, куршум пици -
цяла Странджа веч ечи.

НАЗАД, НАЗАД, МОМЕ КАЛИНО

Назад, назад, моме Калино,
немой да одиш подир мен,
че у назе има гора висока
не можеш да я преминеш.

Ке се престорам на сокол пиле
и пак при тебе ке дойда.
Гора ке прелитам,
пак при тебе ке дойда
вечно твоя ке бидам.

Назад, назад, моме Калино,
немой да одиш подир мен,
че у назе има река дълбока
не можеш да я препливаш.

Ке се престорам на риба мрена
и пак при тебе ке дойда.
Река ке препливам,
пак при теб ке дойда
вечно твоя ке бидам.

Назад, назад, моме Калино,
немой да одиш подир мен,
че у назе има трева висока
не можеш да я преминеш.

Ке се престорам на люта змия
и пак при тебе ке дойда.
Трева ке преминам,
пак при тебе ке дойда
вечно твоя ке бидам.

Назад, назад, моме Калино,
немой да одиш подир мен,
че у назе имам убава жена
и две-три дребни дечиня.

Ке се престорам на църна чума
и пак при тебе ке дойда.
Жена ке уморам,
дечиня ке гледам
вечно твоя ке бидам.

НЕЩО КЕ ТЕ ПИТАМ, БАБО

песен за Тодор Александров

Нещо ке те питам, бабо,
право да ми кажеш.
Право да ми кажеш, бабо,
без да ме излажеш.

Кой войводи беа, бабо,
у вас на вечера?
Дали беше Гоце Делчев
или Даме Груев?

Кат ме питаш абре, аго,
право ке ти кажам,
право ке ти кажам, аго,
без да те излажам.

Нито беше Гоце Делчев,
нито Даме Груев.
Най ми беше абре, аго
Тодор Александров,
Тодор Александров, аго,
с неговата чета.

Тука вечерая, аго,
и си заминая,
и си заминая, аго,
за Пирин планина.

Знамето им беше, аго,
църно и цървено.
И на знаме пише, аго,
„Смърт или свобода”,
смърт или свобода, аго,
за Македония.

ПОСЛУШАЙТЕ, ПАТРИОТИ

Послушайте патриоти,
да ви кажам словото
на Гергьовден бех затворен
в църни, темни зандани.

Во зандани бех предаден
от проклети шпиони
от проклетите шпиони,
и неразбрани търговци.

Во зандани бех измачен,
ниту вода ниту леб,
телото ми потемнело
долга риза до земя.

Ах, немойте ме мачейте,
яс сум невин како цвет,
сум се борил за свобода,
за човешки правдини.

Ах, да знае мойта майка
гробот да ми изкопа,
гробот да го изкопа,
спрема ясното сонце.

И на гробот да напише
„Тук почива маченик
Тук почива Александро
Карагюле Охридски.“

СЛУШАЙ КАК ШУМАТ ШУМИТЕ

Слушай как шумат шумите, буките. (2)

Слушай как шумат шумите
плачат за войводата, капетано.

Другари верни, другари, другари,
Кога кай село пойдете, стигнете.

Кога кай село стигнете
со конье да не тропате,
аман, тропате,
со конье да не тропате,
со пушки да не фърлате,
аман, фърлате.

Да не ве чуе майка ми, старата, (2)

Да не ве чуе майка ми
ке ве праша за мене,
аман, за мене.

Каде е син ми Костадин, Костадин, (2)

каде е син ми Костадин,
Костадин войводата, капетано.

Син ти се майко ожени, ожени, (2)

син ти се, майко, ожени
за една македонка, поробена.

АКО ЗАЖАЛИШ НЯКОЙ ДЕН

Ако зажалиш някой ден
 За драмска ракия,
 Прескочи вечер с коня шарколия.
 Там моя татко ще ти налее
 И хайдушки песни ще ти попее.
 Ако зажалиш някой ден
 За одринско вино,
 Прескочи вечер
 С коня шарколия.
 Моята стара майка ще ти налее
 И момински песни ще ти попее.
 Ако зажалиш някой ден
 За момини устни,
 Прескочи вечер портите пусти.
 Кат руйно вино
 И драмска ракия
 Момини устни ще те опият.

МАКЕДОНСКО ДЕВОЙЧЕ

Македонско девойче, китка шарена,
 во градинка раснала, дар подарена.

Припев:

Дали има овой бели свет,
 по-юбаво девойче от македонче.
 Нема, нема, не ке се роди,
 по-юбаво девойче от македонче.

Нема дзвезди по-лични от твоите очи,
 да се нокъе на небо, ден ке раздели.

Припев...

Кога коса разплетете, като коприна.
 Лична си е по-лична, от самодива.

Припев...

Кога песна запее, славей надпее,
 кога оро заигра, сърце разигра.

Припев...

БИЛЯНА ПЛАТНО БЕЛЕШЕ

Бияна платно белеше,
Край Охридското езеро.
Отдолу идат винари,
Винари – белограждани.

Бияна дума винари:
Винари – белограждани,
Настрана керван карайте,
Да не ми платно сгазите.

Да не ми платно сгазите,
Платното ми е даровно
За свекър и за свекърва,
За зълви и за девери.

Ако ти платно сгазиме,
Со вино ще го платиме.
Со вино ще го платиме,
Со върла, люта ракия.

Не ви го сакам виното,
Ни върла, люта ракия.
А най ви сакам младото,
Що напред керван водеше.

ГУРБЕТЧИЯ

Мила мамо, напиши ми
пак за наше село.
От салкъма откъсни ми
едно цвете бело.

Напиши ми и кажи ми
дал' тъгува някой зарад мене?
И дали и друг е плакал
друг, о, майко, освен тебе.

Дали тънката топола
още е пред къщи?
И песните, що се пеят
дали са все същи.

Напиши за гъдуляря,
дали свири още по седенки?
Но за тази, що обичам,
не пиши, че зле боли ме.

Синко, гъдулярят гърбав
свири по седенки
и песните му се носят
чак до късни нощи.

Всяка къща дъх прелъхва
и салкъмът, сине, цял изсъхна,
а момата ти замина
на уста със твойто име.

Щом кат' тази, що обичам,
вече е умряла,
знай, че твойта стара къща
веч е запустяла.

Не ме чакай да се върна
тебе, стара майко, да прегърна.
Чер кръст гробът ми ще кичи,
кат' на моето момиче.

Я КАЖИ МИ, ОБЛАЧЕ ЛЕ БЯЛО

Я кажи ми облаче ле бяло,
от где идеш де си ми летяло?
не видя ли бащини ми двори
и не чу ли майка да говори?

Що ли прави мойто чедо мило,
с чужди хора, чужди хляб делило?
ти кажи й облаче ле бяло,
че жив и здрав тук си ме видяло.

И носи й от мен много здраве.
Много мина, мъничко остана,
наближава в село да се върна,
да се върна майка да прегърна

НАШАТА МИЛА СТРАНА

Пътнико свиден, пътнико млад,
тръгнал да видиш белия свят,
дето минаваш, пей и мечтай,
но не забравяй родния край.

Че на света е само една, една
нашата мила родна страна.
Че на света е България само една,
една нашата мила родна страна.

Много родини има в света
има градини с чудни цветя,
ала го няма пълния с бял,
с песен хайдушка роден Балкан.

ХУБАВА СИ, МОЯ ГОРО

Хубава си, моя горо,
миришеш на младост,
но вселяваш в сърцата ни
само скръб и жалост. /2

Който веднъж те погледне,
той вечно жалее,
че не може под твоите
сенки да изтлее. /2

А комуто стане нужда
веч да те остави,
той не може дорде е жив
да те заборава. /2

Твоите буки и дъбове,
твоите шуми гъсти
и цветята, и водите
агнетата тлъсти. /2

И божурът, и тревите,
и твойта прохлада,
всичко казвам понякогаш
като куршум пада /2

на сърцето, което е
сякога готово
да поплаче, кога види
в природата ново. /2

Кога види как пролетта
зимата изпраща
и под студа, и под снега
живот се захваща. /2

ВЪРВИ НАРОДЕ ВЪЗРОДЕНИ

Върви, народе възродени,
към светла бъднина върви
С книжовността, таз сила нова,
съдбините си поднови!

Върви към мощната просвета,
в световните борби върви,
От длъжност неизменно воден -
и Бог ще те благослови!

Напред! Науката е слънце,
което във душите грей!
Напред! Народността не пада
там, гдето знаньето живей!

Безвестен беше ти, безславен!
О, влез в историята веч,
едно със другите славяни
кръстосай дух със огнен меч!

Тъй солунските двама братя
насърчваха дедите ни...
О, минало незабравимо,
о, пресвещенни старини!

България остана вярна
на достославний тоз завет -
в тържествование и в страдание
извърши подвизи безчет...

БЪЛГАРИ ЮНАЦИ

Добри Чинтулов

Българи юнаци,
ще ли още спим?
Дигайте байраци,
да се освободим!

О лъв, събуди се
от дълбокий сън,
силно провикни се
от Балкана вѐн.

Сбирай си децата
в гъстите гори,
силен им в сърцата
огън разпали!

Те като в гората
ще да се сберат,
после в градищата
ще да пропълзят.

Олеле горкана!
Нашият народ
вика по Балкана
да го избави бог.

Пушки и топове
като загърмят,
саби и ножове
ще да зазвънчат.

Левски глас
вика нас,
турски глас
бяга от нас.

БЪЛГАРИЙО, МИЛА МАЙКО!

Добри Чинтулов

Българийо, мила майко,
ще ли още ти да спиш?
Ил не знаеш колко сладко
ти ще ни развеселиш?

Твойте синове юнаци
искат в Балкан да вървят
и със дядови криваци
мръсни турци да секат.

Нека пращат други сили
свойте войски във Балкан,
те ще паднат тамо лесно
от българский ятаган.

Те ще паднат, то се види,
бог на помощ ни върви,
който против нази иди,
той сам себе си срами.

Ний с хайдушки славни чети
ще отидем във Балкан,
с нази сърби, черногорци
против общият душман.

КЪДЕ СИ, ВЯРНА ТИ ЛЮБОВ НАРОДНА?*Добри Чинтулов*

Къде си, вярна ти любов народна?
Къде блестиш ти, искра любородна?
Я силен пламък ти пламни,
та буен огън разпали
на младите в сърцата,
да тръгнат по гората.

Пламни, пламни ти в нас, любов гореща,
противу турци да стоим насреща!
Да викнем всинца с глас голям
по всичкия Коджабалкан:
голямо, мало, ставай,
оръжие запасвай!

На пояс тънки сабли запашете,
за бащината си земя станете,
колете турски племена,
пълнете с техните тела
пространните равнини,
дълбоките долини!

За нашето отечество и слава,
за нашата свобода и държава
да си пролеем вси кръвта,
да си добием волността
от нашите тирани,
неверни мюсюлмани!

Байраци български навред да вдигнем,
към бога със краст във ръка да викнем:
о, наш създателю Христе,
я виж от ясното небе,
нашето мъчение,
дългото търпение.

Благослови ти нашето желание,
на тебе имаме ний упование,
подвигът да ни е осветен,
на твоя вяра утвърден,
на славното ти име,
предвечний божи сине!

Кога в български предели настъпим,
кога вразите си от нас изгоним.
Да се възвишат знамена
на българските рамена
от върха на Дуная
в Тесалия до края.

Кога свободата си ний доставим,
кога си имената ний прославим,
да видим всички мир тогас,
и ний да викнем всички с глас,
живейте православно,
в България държавно.

ТОПЧЕТО ПУКНА – ЕВРОПА СТРЕСНА

Какво е ново,
ново станало,
ново станало
в каменна Клисура?

Пустите клисурци
станали московци,
а панагорци –
донски казаци!

Войвода им беше
Георги Бенковски,
развява байрак
Райна девойка.

Топове им бяха
черешово дърво,
голлета им бяха
кантар топузи.

Топчето пукна,
Европа стресна,
Русия скокна
Клисура да брани.

ВЯТЪР ЕЧИ, БАЛКАН СТЕНЕ

Добри Чинтулов

Вятър ечи, Балкан стене,
сам юнак на коня
с тръба зове своите братя:
всички на оръжие!

Дойде време, ставайте,
от сън се събуждайте,
доста робство и тиранство,
всички на оръжие!

Който носи мъжко сърце
и българско име,
да препаше тънка сабя,
знаме да развие!

ТАТКОВИНА

П.Р. Славейков,

Хубава си, татковино,
име сладко, земя рай.
Сърце младо и невинно
за теб трепка и играй.

Мили ми са планините
и на север и на юг.
Валозите, равнините,
набраздени с нашия плуг.

На уста ми сладка дума
ще да бъде този кът,
дето Дунав, Вардар, Струма
и Марица си текат.

Дор на небо ясно слънце
и на очи свет живот,
ще обичам аз от сърце
таз земя и тоз народ!

ДЕ Е БЪЛГАРИЯ

Иван Вазов

Питат ли ме де зората
мей огряла първи път,
питат ли ме дей земята,
що най-любя на света.

Тамо аз ще отговоря,
де се бели Дунав лей,
де от изток Черно море
се бунтува и светлей.

Тамо де се възвишава
горда Стара планина,
де Марица тихо пава
из Тракийска равнина.

Българийо, драга, мила,
земля пълна с добрини,
земля, що си ме кърмила,
моя поклон приеми!

Любя твоите балкани,
твоите реки и гори,
твоите весели поляни,
где бог всичко наспори.

Дето ази и да ида
за теб мисля и горя,
в теб родих се и желая
в теб свободен да умра!

СИМЕОН

Край Босфора шум се вдига,
лъскат саби, щитове,
ето, Симеон пристига,
воеводите зове:

„Съберете се, войводи,
храбри орляци безброй;
много войски и народи
паднаха под меча мой.

Скоро горда Византия
ще бъде в наша власт,
стягайте се смело вие,
на пристъп ще вода вас!”

В цариградските палати
разтрепера се Роман,
прати дарове богати
в Симеоновия стан.

„Не ща дарове, ни злато! -
гордо викна Симеон. -
Мойто царство е богато,
златен е и моят трон.

Сам Роман да се представи,
нека той да проси мир!
Нека поклон ми направи,
па ще видя по-подир!”

ШУМИ МАРИЦА

(старият химн на България)

Шуми Марица, окървавена
плаче вдовица, люто ранена.

Припев:

Марш, марш! С генерала наш
в бой да вървим, Враг да победим!

Български чеда, цял свят ви гледа
Хай към победа славна да вървим.

Припев...

Левът балкански в бой великански
с орди душмански води ни крилат.

Припев...

Млади и знойни в вихрите бойни
ний сме достойни лаври да берем.

Припев...

Ний сме народа, за чест, свобода
за мила рода, който знай да мре.

Припев...

БОЯТ НАСТАНА

Боят настана, тупкат сърца ни,
ето ги близо наште душмани.
Кураж, дружина, вярна сговорна,
ний не сме вече рая покорна!

Нека пред света да се покажем,
нека му гордо, братя, докажем,
че сме строшили мръсни окови,
че сме свободни, а не робове!

Дружно, братя българи, в боя да вървим!
Дружно, братя българи, враг да победим!
О, майко моя, Родино мила,
ний не сме вече рая покорна!

С гняв и дързост днес ще издигнем глас,
времето няма все да чака нас.
Нека във битка славна влезем ний,
нашга десница Бог ще подкрепи!

СИТЕ БЪЛГАРИ ЗАЕДНО

Каде и да одиш,
каде и да шеташ
не се срами, не се плаши
българин да си

Притев:

Една вера имаме,
един живот живееме,
България цела да е
секой да я знае.

Ако някой рече
България е мала,
има още осум дела,
за да биде цела.

Притев...

Ние не сме гърци,
османци, ни сърби,
чеда сме на Аспаруха,
гордост най-българска!

Притев...

МОЯ СТРАНА

Колко нощи аз не спях,
колко друми извървах -
да се върна.

Колко песни аз изпях,
колко мъка изживях -
да се върна.

В мойта хубава страна
майка, татко и жена
да прегърна.

Там под родното небе
чака моето дете
да се върна.

Моя страна, моя България
Моя любов, моя България
Моя тъга, моя България
При теб ме връща вечно любовта.

Даже нейде по света
неизвестен да умра
ще се върна.
В мойта хубава страна
и тревата и пръстта
да прегърна.
Нека стана стръкче цвят
нека вятъра познат
ме прегърне.
Нека родните поля
да ме срещнат с песента
щом се върна.

Моя страна, моя България
Моя любов, моя България
Моя тъга, моя България
При теб ме връща вечно любовта.

Моя страна, моя България,
моя прекрасна страна,
ще се върна.

ЕДНА БЪЛГАРСКА РОЗА

Добър вечер приятелю млад,
добър вечер другарю.
Добре дошъл в нашия град,
добре дошъл в България.

Вземи във този хубав ден
една българска роза от мен.
Нека тя да ти разкаже
с ароматния си глас
за Балкана, за морето
и за всички нас (всички нас).

И когато приятелю млад
и когато другарю
си тръгнеш ти от нашия град,
си тръгнеш ти от България.

Вземи във оня хубв ден
една българска роза от мен.
Нека тя да ти напомня
с ароматния си глас
за Балкана, за морето
и за всички нас (всички нас).

И не забравяй нито ден
ти таз българска роза ...и мен
Нека тя да ти напомня
с ароматния си глас
за Балкана, за морето
и за всички нас (за всички нас, всички нас).

ПЕСЕН ЗА АПОСТОЛ ПЕТКОВ

- Дека ке одиш, а бре, бай Постоле,
 дека ке одиш во нокно време,
 воо нокно време по месечина?
 - Язка ке одам во мойто село,
 Во мойто село, село Боймица.

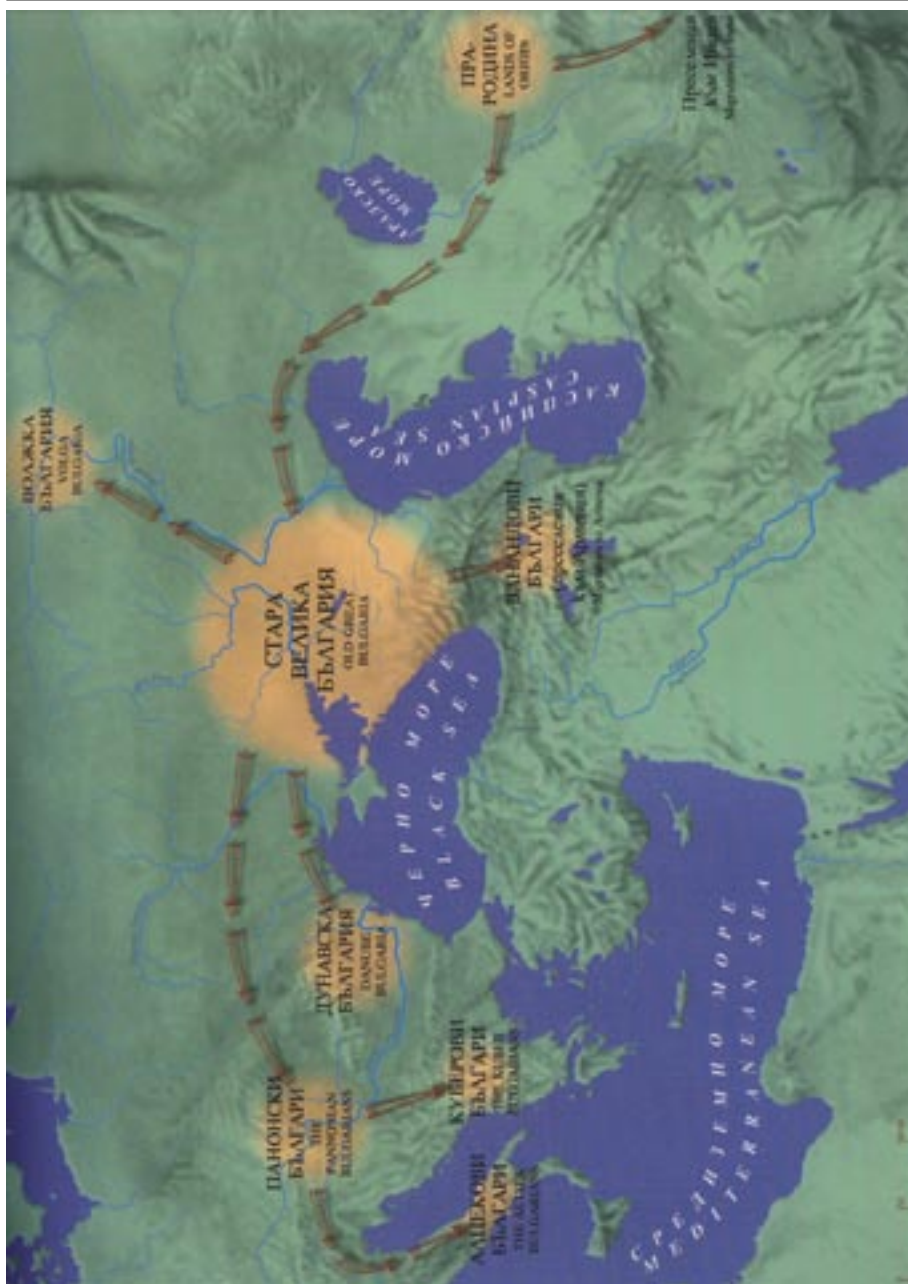
- Седи, ни му шетай, а бре, бай Постоле,
 Седи, ни му шетай воо нокно време,
 воо нокно време по месечина.
 На път те чекат, а бре, бай Постоле,
 На път те чекат дор три посии:
 Първа пусия, а бре, бай Постоле,
 Първа пусия - гърци андартни;
 Втора пусия, а бре, бай Постоле,
 Втора пусия - турци джандарни;
 Трета пусия, а бре, бай Постоле,
 Трета пусия - клети шпиони.

- Мен ни ме е страх, бре моя дружино,
 Мен ни ме е страх от андартите,
 нито ме е страх от джандарите,
 най мен ме е страх, бре моя дружино,
 Най мен ме е страх от другарите -
 с тия, що пия и наедно спия.

Войводата Апостол Петков, наричан “Ениджевардарското слънце”, е ръководител на бойните сили в Ениджевардарско. Роден е в село Боймица (Ениджевардарско). Бил е саморасъл боец срещу турците, като си служел с методите на старите хайдути. В последствие се поставил напълно в услуга на революционната организация. Главната му комитска крепост е било Ениджевардарското блато. През Илинденското въстание там бил обкръжен и държан в обсада от хилядна турска войска, но останал неуязвим. Качествата му на боец-революционер го направили известен дори на султана. От Цариград пристигнал пратеник с покана да се срещне със султана и да остане на държавна служба. Войводата мирно го отпратил и отказал поканата. Загинал през 1911 г. от ръката на изменници.

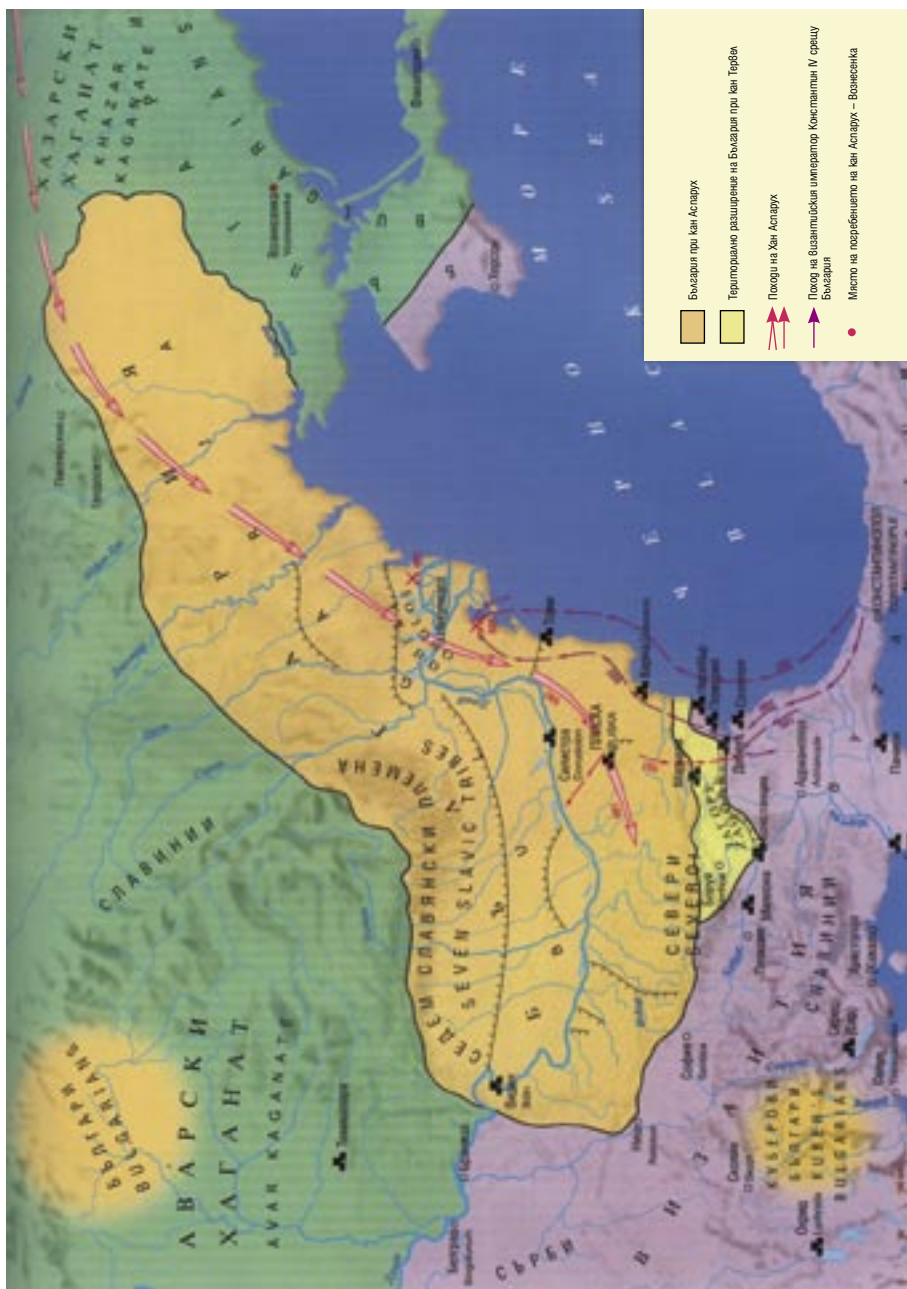

Разселване на прабългарите

България при кан Аспарух

България при кан Омуртаг

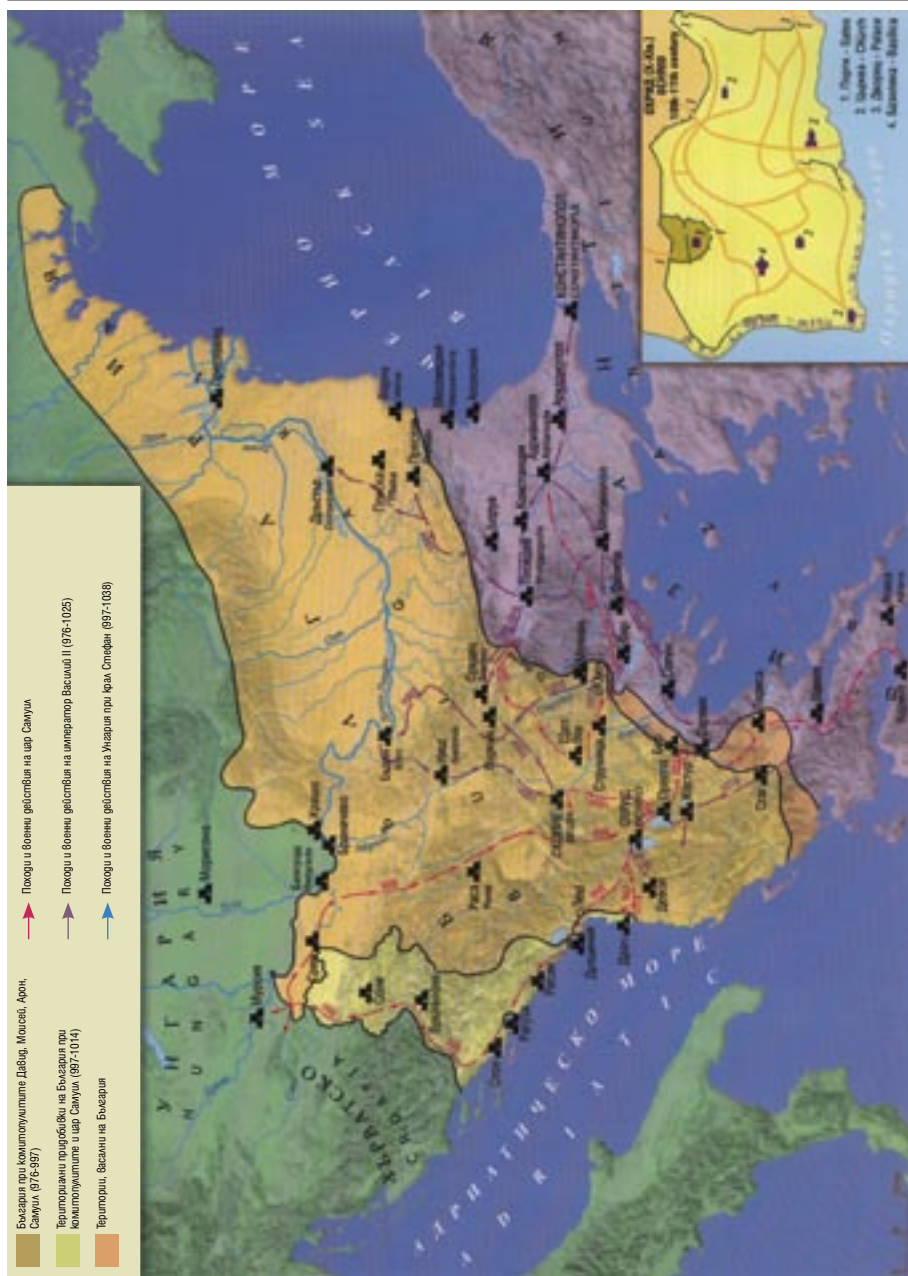

България при цар Симеон Велики

България при цар Самуил

България при цар Иван Асен II

Границите на Българската екзархия

България според Сан Стефанския мирен договор

Кан Аспарух – худ. Д. Гюдженев

Цар Симеон Велики – худ. Д. Гюдженов

Ботевата чета слиза на козлудуйския бряг – худ. Д. Гюдженов

Тодор Александров – худ. Д. Гюдженев

Младежи от ВМРО на връх Шитка на 3-ти март

Митинг на ВМРО в защита на АЕЦ Козлодуй

Факелно шествие

Възстановяване на паметна плоча на Момчил Юнак – защитникът на Родопите на връх Свобода,

ЦЕНТРАЛА НА ВМРО

София 1000, ул. „Пиротска” № 5

ОБЛАСТНИ СТРУКТУРИ

Област	Организатор	Контакти	Адрес на клуб
Благоевград	Огнян Узунов	073/885047 0888/214413	2700 Благоевград, ул.”В.Мечкуевски” №2
Бургас	Георги Георгиев	0888/214415	8000 Бургас, ул. “К.Фотинов” №28 р-т „Железният светилник”
Варна	Костадин Костадинов	0888/214416	9000 Варна, ул.”Охрид” №19
Велико Търново	Борис Вангелов	062/600410 0888/214407	5000 Велико Търново,бул. “България”№25
Враца	Милен Зафиров	064/802252 0888/214417 milenchec@abv.bg	3000 Враца, пл.” Хр.Ботев” №18, ет.3
Габрово	Борис Вангелов	062/600410 0888/214407	
Добрич	Костадин Костадинов	0888/214416	9300 Добрич, бул.” 25- ти септември”№ 18, партер
Кърджали	Георги Шопов	032/631007 032/633062 0886/350130	
Кюстендил	Огнян Узунов	073/885047 0888/214413	
Ловеч	Милен Зафиров	064/802252 0888/214417 milenchec@abv.bg	
Пазарджик	Благо Петров	034/445373 0888/214409	4400 Пазарджик, ул.” Иван Вазов” №14
Перник	Ангел Джамбазки	02/9876455 0888/214410 angel_ djambazki@abv.bg	

Плевен	Милен Зафиров	064/802252 0888/214417 milenchee@abv.bg	5800 Плевен, ул. "Цар Борис III" №14, ет.2, ап.2
Пловдив - град	Георги Шопов	032/631007 032/633062 0886/350130	4000 Пловдив, ул. "Гладстон" №13
Пловдив - област	Георги Шопов	032/631007 032/633062 0886/350130	4000 Пловдив, ул. "Гладстон" №13
Разград	Юлиан Ангелов	0888/214406 juli_a@abv.bg	
Русе	Юлиан Ангелов	0888/214406 juli_a@abv.bg	7000 Русе, ул. "Пирот" №5
Силистра	Юлиан Ангелов	0888/214406 juli_a@abv.bg	
Сливен	Георги Георгиев	0888/214415	
Смолян	Благо Петров	034/445373 0888/214409	
София	Васил Христов	02/9876455 0888/214405 hristov_vmro@abv.bg	
София - област	Ангел Джамбазки	02/9876455 0888/214410 angel_ djambazki@abv.bg	
Стара Загора	Антон Андонов	042/27663 0888/922836 vmromo@abv.bg	6000 Стара Загора, ул. "К. Ганчев" №89
Търговище	Борис Вангелов	062/600410 0888/214407	
Хасково	Антон Андонов	042/27663 0888/922836 vmromo@abv.bg	
Шумен	Костадин Костадинов	0888/214416	9700 Шумен, ул. „Калоян“ № 1, ет.2, ст.5
Ямбол	Георги Георгиев	0888/214415	

ПО-ВАЖНИ ДАТИ И ЦЪРКОВНИ ПРАЗНИЦИ

ЯНУАРИ		
01		Васильовден
03	1903	Открива се Солунският конгрес на ВМРО
05	1990	Възстановяване на ВМРО
06	1848	Роден е Христо Ботев Богоявление- Йордановден
07	1945	„Кървава Коледа във Вардарска Македония /1260 избити от югославските комунисти без съд, за българското самосъзнание/ Ивановден
13	1928	Мара Бунева застрелва в центъра на Скопие Велемир Прелич
23	1872	Роден е Гоце Делчев в Кукуш
ФЕВРУАРИ		
10	1885	Учредяване на БТРЦК
19	1873	Обесването на Васил Левски
27	1870	Учредена е Българската Екзархия
МАРТ		
3	1878	Сключен Санстефански мирен договор- национален празник на Република България
	1872	Роден е полковник Борис Дрангов
4	1881	Роден е Тодор Александров
9	1230	Иван- Асен II разграбява при Клокотница Тодор Комнин
13	1913 09:00 часа	Българските войски завладяват Одрин
АПРИЛ		
3	1860	Иларион Макариополски отхвърля властта на Цариградската Патриархия- Българският Великден

14	1205	Цар Калоян разбива кръстоносците при Одрин
15	1903	Солунски атентати
16	1879 1925	Учредителното събрание приема Търновската конституция Атентат в църквата „Св. Неделя” в София
19	1941	Тържествено посрещане на българските войски в Македония
20	1876	Избухва Априлското въстание
24	1913 1917	Македоно – Одринското опълчение е включено в състава на българската армия Дойранска епопея
26	1876	Събранието в местността Оборище
МАЙ		
4	1903	Загива Гоце Делчев
5	1876	Баташко клане
6	1877	Българското Опълчение получава Самарското знаме, Ден на храбростта, празник на Българската армия Гергьовден
8	1925	Менча Кърничева изпълнява присъдата над Тодор Паница
11		Св.Св. Кирил и Методий
24	1923	Създаване на Македонски младежки съюз
27	1917	На кота 1050 загива полк. Борис Дрангов
ЮНИ		
2	1876	Загива Христо Ботев
15	1977	Главно форсиране на р. Дунав край Свищов
19		преп. Паисий Хилендарски
24		Ден на падналите за Македония
29	1903	В местността Петрова нива се провежда конгресът на Одрински Революционен окръг Св. Апостоли Петър и Павел

ЮЛИ		
12	1972 1928	Роден е Борис Сарафов В Белград Иван Момчилов стреля срещу шефа на полицията Жика Лазич
17	1393	Войските на Баязид Светкавицата овладяват Търново
18	1837	Роден е Васил Левски
20	1903	Избухва Илинденското въстание в Смилево Св. Пророк Илия / Илинден /
26	811	Битката при Върбишкия проход, хан Крум разбива византийския император Никифор I Геник
АВГУСТ		
6	1903	Избухва Преображенското въстание Преображение Господне
13	1912	Осъществен е първият боен полет на Българската военна авиация от поручик Симеон Петров
15		Успение на Пресвета Богородица
20	917	Битка при Ахелой, цар Симеон Велики разбива византийската армия
26	1869 1896	Основаване на БРЦК Роден е Иван Михайлов
31	1924	Убит е Тодор Александров
СЕПТЕМВРИ		
6	1885	Съединението на Княжество България и Източна Румелия
7	1908	Учредяване на Българските конституционни клубове
8		Рождение на Пресвета Богородица
14		Кръстовден
19	1918	Ген. Владимир Вазов отблъсква английското настъпление при Дойран

21	1940	Българските войски влизат в Южна Добруджа
22	1908	Във Велико Търново е обявена Независимостта на България
ОКТОМВРИ		
1	1922	Учредяване на МПО в САЩ
5	1978 1912	Избухва Кресненско-Разложкото въстание Избухва Балканската война
9	1934	Атентатът в Марсилия, Владо Черноземски убива сръбския крал Александър
11	1896	В Браила е основано Българското книжовно дружество
23	1893	Учредяване на ВМРО
26	1185	Избухва въстанието на Асен и Петър Димитровден
НОЕМВРИ		
1		Ден на народните будители
2	1885	Обявяване на Сръбско-Българската война
8		Ден на Западните покрайнини
11	1914	Самоубива се Пейо Яворов
27	1919	Ньойски мирен договор
ДЕКЕМВРИ		
6		Никулден
10	1906	Загива Дамян Груев
25		Рождество Христово
27		Първомъченик и архидякон Стефан

Възкресение Христово (Великден) – не е фиксиран

Цветница – 1 седмица преди Великден

Заговезни – 1 седмица преди Тодоров ден

Тодоров ден – 50 дни преди Великден

Спасов ден – 40 дни след Великден

Петдесетница – 50 дни след Великден

Св.Дух – денят след Петдесетница

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. ВМРО през погледа на своите основатели – спомени.
2. Тодор Петров: Нелегалната армия на ВМОРО в Македония и Одринско
3. Светлозар Елдъров: Тайните офицерски братства
4. Красимир Каракачанов: ВМРО 110 години за българщината
5. Симеон Радев: Стронтели на съвременна България
6. Иван Михайлов: Спомени
7. Симеон Радев: Ранни спомени
8. Димитър Талев: Железният светилник
Преспанските камбани
Илинден
Гласовете ви чувам
9. Иван Михайлов: Накъде вървиш, Българийо?
10. Димитър Минчев: Българските Акционни комитети в Македония – 1941
11. Васил Кънчов: Избрани произведения
12. Христо Силянов: Освободителните борби в Македония и Одринско
13. Стоян Бояджиев: Съществува ли македонска нация
14. Стоян Бояджиев: Македония под сръбско иго 1913
15. Стоян Бояджиев: 90 г. погърчване на българите в Беломорска Македония
16. Красимир Илчев: Дека сме сръбски мекерета е точно! Истината за ОМО”Илинден”
17. Ефрем Каранов: Роден съм българин
18. История на България в 6 тома, ИК „Труд”
19. История на България, т. 7, БАН
20. Никола Станев: История на Нова България 1878-1941
21. Коста Църнушанов: Принос към историята на ММТРО
22. Любомир Милетич: Разоренето на тракийските българи през 1913 г.
23. Николай Хайтов: Хайдути
24. Иван Хаджийски: Народопсихология
25. Божидар Димитров: 10-те лъжи на македонизма
26. Йордан Иванов: Български старини в Македония
27. Христофор Тзавелла: Кръстникът на първите войводи на ВМОРО и ВМОК отец Търпо Поповски
28. Анри Пози: Войната се връща

СЪДЪРЖАНИЕ

НАЧАЛОТО	4
ИЛИНДЕН 1903.....	10
ВМРО 1904-1918	13
НОВИТЕ ПОРОБИТЕЛИ НА МАКЕДОНИЯ.....	15
БОРБАТА ПРОДЪЛЖАВА.	
ТОДОР АЛЕКСАНДРОВ – ЛИЧНОСТ И ДЕЛО	16
ВМРО СЛЕД 1924	19
КЛЕТВА НА ВМРО.....	31
УСТАВ НА ВМРО – БЪЛГАРСКО НАЦИОНАЛНО ДВИЖЕНИЕ.....	32
ЗАДАЧИ И ПРОГРАМА.....	37
ВМРО-БНД – защитник на националната демокрация в XXI век.....	38
Външна политика.....	42
България и Македонския въпрос.....	44
ВМРО-БНД и евроатлантическата интеграция.....	47
Държавно устройство.....	48
Армия.....	49
Икономика.....	51
Демографска програма БЪЛГАРИЯ 2050	55
Българската полиция и борбата с престъпността.....	58
Социална политика.....	61
Образование	63
Наука, култура, Българската православна църква.....	64
ВМРО-БНД и предизвикателствата на XXI век.....	65
ПЕСНОПОЙКА.....	67
КАРТИ, ПОРТРЕТИ И СНИМКИ.....	105
АДРЕСИ	121
ПО-ВАЖНИ ДАТИ И ЦЪРКОВНИ ПРАЗНИЦИ.....	123
ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА.....	127

